Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 246. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го ЛИСТОПАДА 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, NOVEMBER 9, 1977 No. 246. VOL. LXXXIV.

ПОСИЛЕННЯ АКТИВНОСТИ В ОБОРОНІ ПРАВ ЛЮДИНИ БУЛО ГОЛОВНИМ ПРЕДМЕТОМ ЧЕРГОВИХ НАРАД ЕКЗЕКУТИВИ УККА

Ню Йорк. — Постійне розгортання та посилювання акцій в обороні нехтованих окупаційним комуно-московським режимом в Україні прав людини та жертв совєтського безправ'я, українських політв'язнів було одним з головних предметів уваги і дебат під час чергових нарад Екзекутиви Українського Конгресового Комітету Америки, які відбулися тут минулої суботи, 5-го листопада.

На початку нарад, що їх відкрив і якими проводив екзекутивний віцепрезидент Йосип Лисогір приявні вставанням з місць та хвилиною тихої молитви вшанували померлих в останньому часі голову Проводу Українських Націоналістів св. п. Олега Штуля-Жадановича, колишнього голову Проводу Закордонних Частин Організації Українських Націоналістів св. п. проф. Степана Ленкавського, та відомих місцевих діячів УККА св. п. полковника Василя Рибака, який помер у Вашінгтоні, св. п. М. Бояра-Гаврилова в Детройті та Мирослава Стахова в Бріджпорті, Коннектикат. Протокол з попередніх нарад Екзекутиви прочитав секретар ред. І. Білинський, після чого президент УККА проф. д-р Лев Добрянський інформував про працю та стан справ у Вашінгтоні.

До поважних успіхів ініціятиви і праці УККА звітодавець зарахував публікацію документальної книжки: „Двістілітній салют поневоленим націям", яку видано великим тиражем та поширено серед законодавців, членів Уряду та дипломатів. Широкий відгомін в пресі мав лист-коментар звітодавця до президента Картера у зв'язку із спізненим проголошенням Тижня Поневолених Націй. В наступному році припадає 20-ліття цього тижня і проф. Добрянський рекомендує, щоб вже тепер почати підготову до його відзначення під кутом оборони прав людини. Широкий відгомін в пресі і в Уряді мала телеграма проф. Л. Добрянського до голови американської делегації в Беграді амбасадора Артура Голдберга та відповідь на цю телеграму. В Конгресі продовжуються заходи в справі схвалення відповідних резолюцій в обороні українських політв'язнів в СССР, в обороні знищених в Україні Української Церков та подібні акції. Завершуються також заходи для формального відкриття встановленого вже у Вашінгтоні Інформаційного Бюра УККА, що заплановане на п'ятницю 18-го листопада, в год. 2-ій по полудні.

Про організацію цього Бюра, яке має своє приміщення в Крайовій Пресовій Будівлі (Нейшинел Прес Білдінг) при 14-ій і „Ф" вулицях (телефон:202 638-0988), про його завдання, потреби і бюджет звітував окремо організатор і тимчасовий директор Бюра інж. Ю. Нестерчук.

Адміністраційний директор УККА мгр Іван Базарко інформував про деякі суперечності відносно плянованого вже Третього Конгресу Вільних Українців. Канадські члени Секретаріяту СКВУ вже поробили деякі заходи, щоб цей Конгрес відбувся в Канаді, але ротаційно він повинен відбутися в Европі, або в ЗСА. УККА не мав би застережень, якщо европейські члени СКВУ бажали б і могли б приготовити такий Конгрес в Европі, але якщо б їм це було трудно, то УККА обстоюватиме Ню Йорк або Вашінгтон на місце цього Конгресу, згідно з попередніми ухвалами УККА.

На дальшому порядку цих нарад Екзекутиви було обговорено: осіння акція збірки Українського Національного Датку, намічення програми запланованих на 10-го грудня ц. р. нарад Крайової Ради УККА, поїздка д-ра М. Штерна по українських громадах в ЗСА та її відгомін серед жидівських груп і в пресі, підготова відзначення 60-ої річниці проголошення незалежності України 22-го січня (для цієї мети обрано окрему комісію, яка має займатися координацією цього відзначення), намічення репрезентантів УККА на з'їздах крайових організацій та ряд інших справ. Багато уваги присвячено совєтській виставці в Лос Анджелесі цього місяця та наміченю відповідну протиакцію спільно з місцевим Відділом УККА, що його очолює М. Медвідь.

Після нарад пані Ярослава Рубель, референт молодечих організацій в Екзекутиві УККА, разом зі своїм мужем інж. Ярославом Рублем гостили учасників нарад у своєму домі в Бейсайді, Н. Й.

УНС, губ. Бирн хвалять Державний Департамент за К. Варварова

Джерзі Сити, Н. Дж. — „Наш Союз щедро схвалює Ваші тверді і недвозначні кроки в протесті проти обурюючої спроби совєтських чиновників шантажувати Константина Варварова", сказано в телеграмі головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора до державного секретаря ЗСА Сайруса Венса, яку він вислав в імені Головного Екзекутивного Комітету і членства УНСоюзу в четвер, 3-го листопада. Стверджуючи, що 87,000 членів УНСоюзу є горді з К. Варварова і його поведінки в обличчі загрози, Й. Лисогір рівнож гратулює Державному Департаментові за підбір „винятково здібного персоналу".

„К. Варварів заслуговує не тільки на похвалу, але й на найвище відзначення Вашого Департаменту за винятково поведінку", сказано в телеграмі.

Подібну телеграму вислав в четвер, 4-го листопада, губернатор Ню Джерзі Брендан Бирн, довідавшись про справу Варварова в деталях під час зустрічі з українцями цього вечора в парафії св. Івана Христителя в Ньюарку. Стверджуючи правильність становища Державного департаменту, губ. Бирн заявив, що він долучується до всіх мешканців Ню Джерзі в гратуляціях К. Варварову.

Головний Екзекутивний Комітет УНСоюзу сподівається, що члени УНС поодиноко та інші українські установи і організації вишлють подібні телеграми до секретаря С. Венса в справі К. Варварова.

СИМВОЛІЧНИЙ ХРЕСТ

Едісон, Ілл. — З місцевої української православної парафії св. Андрія інформують, що цієї неділі, 13-го листопада, тут відбудеться в пополудневих годинах посвячення символічного хреста та панахида по полеглих борцях за волю України, що буде рівночасно відкриттям цвинтаря цієї парафії на новонабутій 5-акровій посілості.

Між ЗСА і СССР існує балянс щодо зброї — твердить Бровн

Вашінгтон. — Секретар оборони Гарольд Бровн, виступаючи в неділю, 6-го листопада, на телевізійній програмі, заявив, що хоча Совєтський Союз має перевагу в деяких родах зброї, то фактично між ЗСА і СССР існує баланс щодо нуклеарної і конвенційної зброї, бо Америка переважає в інших родах зброї. Він твердив, що навіть противники нового тентативного договору між Вашінгтоном і Москвою в справі обмеження стратегічної атомової зброї, які побоюються, що новий договір може дати Совєтському Союзові перевагу, „мусять признати, що між двома світовими потугами існує збройний баланс". Признаючи можливість, що Совєт відкине новий договір з СССР, Бровн підкреслив, що уряд президента Джімі Картера ніколи не погодиться на умови, які послабили б „нуклеарну силу ЗСА".

Відповідаючи на запит, секретар Бровн сказав, що президент Картер таки виконає свою обіцянку під час виборчої кампанії, що зменшить оборонний бюджет ЗСА. Тоді, коли попередній президент Джералд Форд передбачав, що у фіскальному 1978 році, який розпочався 1-го жовтня ц. р., видатки на оборонні цілі виноситимуть 123 більйони долярів, то теперішній уряд подбав, щоб ці видатки становили 117 більйонів долярів — твердив Бровн. Щодо бюджету на фіскальний 1979 рік, секретар оборони твердив, що видатки на військові цілі виноситимуть біля 130 більйонів долярів, замість 135 чи 140 більйонів, як це передбачував президент Форд.

Рада Безпеки ОН схвалила ембарґо на зброю для Південної Африки

Об'єднані Нації, Н. Й. — Минулої п'ятниці, 5-го листопада, Рада Безпеки Об'єднаних Націй одноголосно проголосувала встановити міжнародне примусове ембарго на продаж зброї для Південно-Африканської Республіки з уваги на найновіші репресії меншинного білого уряду супроти чорного населення. Це перший раз від заснування ОН 32 роки тому, що ця міжнародна організація схвалила такі гострі санкції проти одного з її членів.

Згідно зі схваленою резолюцією, члени ОН повинні припинити продаж будь-якої зброї, амуніції чи іншого військового матеріялу Південній Африці, як теж не постачати тій державі жадних запасових частин чи допомагати їй розбудовувати атомову зброю. Рада Безпеки ОН закликає держави світу, які не є членами Об'єднаних Націй теж додержуватися цього ембарґа.

Як вказують аналітики, успіх встановлених санкцій проти Південної Африки залежатиме від того, чи уряди членів і не-членів ОН дотримуватимуться їх, бо в дійсності резолюція Ради Безпеки не передбачує жадних кар для тих держав, які порушать ембарго. Деякі країни, наприклад, ЗСА, Британія, Канада і Західня Німеччина, вже в 1963-му році добровільно припинили продаж зброї Південній Африці, натомість Ізраїль і ряд інших держав минулої п'ятниці заявили, що ще не вирішили, чи дотримуватимуться резолюції Ради Безпеки.

Південно-африканський міністер закордонних справ Роельоф Бота твердив, що рішення Ради Безпеки „заохотить підривні елементи застосовувати насильні методи", але теж „скріпить рішучість південно-африканського народу обороняти свою країну".

Совєтські туристи хвалять і критикують ЗСА

Москва. — Кореспонденти пресового агентства „Асошіейтед Пресс" перевели інтерв'ю з групою совєтських туристів, в більшості автомобілевими робітниками, які недавно повернулися з 15-денної поїздки по містах ЗСА, і ствердили, що туристи захоплювалися деякими аспектами американського життя, а критикували інші.

Під час відвідин Ню Йорку, Вашінгтону, Детройту і Боффало у вересні ц. р., згадані туристи, яких на цю поїздку вибрали лідери комуністичних „ячейок" у їхніх фабриках, захоплювалися фактом, що в американських крамницях так багато різних продуктів, як також тим, що деякі родини мають 2 або 3 автомобілі. „Ми чули про це, але мусіли наочно переконатися" — сказав один машиніст зКами, додаючи, що „американські шляхи знамениті".

Але ті самі туристи були здивовані, що в таких містах, як Ню Йорк і Боффало, є дільниці, де живуть „дуже убогі люди", як також коментували, що нюйоркські підземки „дуже брудні", а московське метро — „це неначе музей". Їх теж здивувало те, що багато американців мало знають про Совєтський Союз. Наприклад, коли вони роздавали прохожим американцям відзначки з портретом Леніна, то багато з них не знали хто був Ленін.

Підкреслюючи матеріяльний добробут в ЗСА, совєтські туристи вказували, що їх дивував факт, що в кіосках так багато порнографічних журналів і книжок, а на телевізійних програмах часто зображене вбивство, насильство та інші злочини.

„Асошіейтед Пресс" зазначує, що негативні завваги туристів — не нічого нового, бо ті самі завваги можна найти майже в кожній совєтській газеті чи на телевізійних програмах, які присвячені життю в ЗСА.

В жовтні рівень безробіття знову зріс

Вашінгтон. — Департамент праці інформує, що протягом жовтня рівень безробіття зріс на одну десяту одного відсотка і тепер становить 7 відсотків всієї робочої сили ЗСА. Протягом попередніх кількох місяців цей рівень повільно знижувався. Рівень безробіття, бо це вказує, що економічна ситуація поліпшується повільнішим темпом, ніж передбачувалося.

Деякі економісти висловлюють побоювання, що якщо ця тенденція продовжуватиметься і протягом наступних кількох місяців, то це може бути передвісником „нової економічної рецесії". Проте, Білий Дім заперечує таку можливість.

Рекс Грейнум, заступник пресового секретаря Білого Дому, заявив, що президент Джіммі Картер „дуже невдоволений" зростом у

ТЕТЬЯНА ХОДОРОВИЧ ПРИБУЛА ДО ВІДНЯ, ЗАКЛИКАЄ ЗАХІД РЯТУВАТИ ДИСИДЕНТСЬКИЙ РУХ В СССР ВІД РОЗГРОМУ

Відень, Австрія. — Совєтські диктатори „видворили" з СССР ще одного видатного дисидента, цим разом Тетяну Ходорович, яка, прибувши до Відня в неділю, 6-го листопада ц.р., закликала західні держави рятувати дисидентський рух в Совєтському Союзі від цілковитого розгрому. Тетяна Ходорович виконувала в останньому часі функцію тростиста допомогового фонду Александра Солженіцина, з якого виділювались грошеві допомоги для ув'язнених дисидентів і їхніх родин, які перебувають на волі, але не мають засобів для прожитку, бо уряд відмовляється влаштовувати їх на роботу. На летовищі у Відні п-і Ходорович заявила кореспондентам, що КҐБ ввесь час переслідувало її, слідили за кожним кроком, а останньо,викликавши „на розмову" заявили, що вона мусить вибрати дві можливості: еміґрувати за кордон, або стати перед судом за кримінальні проступки. „Я вибрала першу можливість, — заявила Тетяна Ходорович, — не з ласки КҐБ, бо вони могли мене кожночасно засудити без надання мені права виїзду, але для того, щоб працювати на Заході в користь дисидентського руху, який знайшовся перед великою загрозою знищення, якщо західні країни і поодинокі впливові люди не стануть в його обороні". Ходорович заявила також, що КҐБ вже має пляни висилки усіх дисидентів до концентраційних таборів „і вони це зроблять, якщо вільні люди не виступлять рішуче на їхню оборону". Разом з Тетяною Ходорович прибули до Відня Діна

Тетьяна Ходорович

Камінская, правник по фаху, яка обороняла дисидентів на процесах в 1960-их роках, і Марк Поповський, 55-літній письменник. Усіх трьох дисидентів вітав на віденському летовищі Леонід Плющ, який виїхав із Совєтського Союзу в 1975 році і живе тепер постійно в Парижі, та пані Плющ, яка супроводила чоловіка до Відня. Деякі дисиденти, включно з академіком Андреєм Сахаровим, прощали трійку дисидентів на московському летовищі перед виїздом. „Я з болем серця покидала батьківщину, — заявила пані Ходорович, але не бажаю також довше жити у країні, конституцію якої я не можу визнати. Мені 56 років життя, але я вже втомлена боротьбою, мені настогидла брехня". Дисиденти в Москві заявляють, що фондом Солженіцина тепер завідуватиме брат пані Ходорович Сергей і пані Ірина Гінсбург, дружина первісного голови фонду, який перебуває тепер у в'язниці і чекає суду.

УКРАЇНСЬКІ В'ЯЗНІ БУДУТЬ „ЗНИЩЕНІ ВЛАСНИМИ РУКАМИ" — ЗАЯВЛЯЄ КҐБ

Гельсінкі (УІС „Смолоскип"). — Сюди дісталися тривожні вістки про події в Мордовському концтаборі ч. І. (адреса: 431120, Мордовська АССР, Зубово-Полянський р-н, Сосновка, учр Жх 385/1-6).

Інформації про події в цьому концтаборі викликали тривогу і обурення у родин політв'язнів в Україні, які в останніх місяцях одержали десятки і сотні листів, спрепарованих КҐБ-істами і висланi до них анонімно, або зфальшуваних їх. В тих листах постійно повторюється фраза „українські політв'язні будуть знищені власними руками", або „ваш чоловік... буде знищений руками його спільників".

Згідно з одержаною вісткою, табір ч. 1-6 біля Сосновки, КҐБ перемінило в експериментальний, зібравши у ньому українських політв'язнів, які відбували довгі роки ув'язнення або були повторно засуджені в 1972-73 роках. У цьому концтаборі перебувають: В. Мороз, С. Караванський, Д. Шумук, М. Осадчий, І. Гель, о. В. Романюк, Б. Ребрик, О. Мурженко і деякі інші, менш відомі.

В останніх місяцях цей табір ізольовано від решти світу і вин закритий для відвідувачів-родин. Осінню цього року Раї Мороз не дозволено відвідати її чоловіка Валентина, хоч такі відвідини належались їй законно, а Марії — її чоловіка І. Геля.

Головна кампанія у цьому таборі ведеться проти п'ятьох українських політв'язнів — В. Мороза, С. Караванського, Д. Шумука, о. В. Романюка і І. Геля, які були відомі у цілому світі, будучи адоптованими відділами „Міжнародної Амнестії" в різних країнах і в обороні яких зорганізовано на Заході різні акції. „Їх треба очорнити і скомпромітувати перед світом" — цитується слова одного члена адміністрації цього табору в інформаціях з України.

Після майже однорічних шиканів, постійних „розмов", підбурювання одних проти одних, підсилання до них провокаторів, деякі політв'язні перейшли на частинну голодівку чи на зміну почали їсти лише деякі продукти, щоби в такий спосіб, дослідити свою, в багатьох випадках, нераціональну поведінку. Довгомісячні досліди виявили, що нервова вичерпаність й подразненість були спричинені відповідним їдженням, яким кормили в'язнів у відповідні дні. Згодом, в'язні викрили в солі невеличкі кришталики невідомих хемічних речовин, які доводили в'язнів до нервової роздражненості. Досліджено, що таких кришталів не було в солі і їжі, якими кормили інших в'язнів і які поводяться більш здержливо і спокійно.

Після дальших досліджень самими політв'язнями вдалося встановити, що лист Данила Шумука, які КҐБ і таборова адміністрація дозволила відправити закордон і пофальшовані уривки з яких були опубліковані у виданнях КҐБ для закордону, були написані Д. Шумуком тоді, коли він був під сильним впливом галюцинаційних хемікалів і сильним психологічним тиском спеціяльних слідчих-психологів і психіятрів.

Рівночасно з психіятричними експериментування-ми в Мордовському концтаборі ч. 1-6 поліційні органи в Україні роблять сильний натиск на родини політв'язнів. Жертвою у великій кампанії проти українського руху опору падають діти політв'язнів. З України повідомляють, що є можливість, що за кордон вже вислано або будуть вислані листи, спрепаровані КҐБ-істами, нібито від дітей політв'язнів, в яких будуть очернені інші політв'язні. В таких листах інші політв'язні будуть названі „збочениками", „провокаторами", „донощиками", „зрадниками" тощо. Ціль таких листів, повідомляють з України, — посіяти підозру і недовір'я до окремих українських політв'язнів і довести до того, щоби їхньою обороною не займалася „Міжнародна Амнестія" й інші організації. З України домагаються, щоб досліджениям подій в таборі ч. 1-6 займалися ОН і Світова Асоціяція Психіятрів.

СВ. П. ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ ВИКОНУВАВ ОБОВ'ЯЗКИ ГОЛОВИ ПУН ВІД 1964-ГО РОКУ

У вчорашньому виданні „Свободи" подано тільки коротке повідомлення з Торонта, що минулої п'ятниці, 4-го листопада, там у вечірніх годинах в одному з місцевих шпиталів помер на 60-му році життя, після довшої недуги, св. п. ред. Олег Штуль-Жданович, голова Проводу Українських Націоналістів, та що похорон відбудеться, згідно з останньою волею Покійного на цвинтарі Осередку Української Православної Церкви в ЗСА в Бавнд Бруку, Ню Джерзі, в суботу, 12-го листопада, в год. 9:30 перед полуднем.

Від Проводу Українських Націоналістів одержано такі загальні інформації про життя і діяльність Покійного:

Св. п. Олег Штуль-Жданович народився 1-го липня 1917 року в священичій родині в місцевості Лопатичі, Овруцького району, на Поліссі, і там здобув початкову освіту. Середню освіту здобув в Духовній Семінарії в Крем'янці, закінчивши її іспитом зрілости в 1934-му році. Після того поступив на студії історії та української філології на Варшавському університеті (катедра української історії проф. Мирона Кордуби) та закінчив їх

(Закінчення на ст. 6-ій)

ЕВРОПЕЙСЬКІ КРАЇНИ ПРОДОВЖУЮТЬ ОБВИНУВАЧУВАТИ СССР ЗА ПРАВА ЛЮДИНИ

Београд, Югославія. — Ройтер інформує, що 14 европейських країн і ЗСА, які беруть участь в Европейській Конференції для справ безпеки і співробітництва в Београді, продовжують обвинувачувати Совєтський Союз, Чехо-Славаччину й інші комуністичні країни за ігнорування справ „третього кошика" постанов Гельсінської угоди і закликали уряди, зокрема СССР і Чехо-Словаччини, шанувати взяті на себе зобов'язання та припинити переслідування тих осіб, які домагаються прав людини чи закликають до пошанування міжнародних угод. Згідно з раніщим домовленням, европейські країни і ЗСА, не видвигають заперечування прав людини в комуністичних країнах на пленарних сесіях Европейської Конференції, але продовжують обговорювати їх на закритих нарадах і фахових підкомісіях, які займаються виключно тими справами. Голова бельгійської делегації в Београді Жак Графф заявив кореспондентам, що теперішнє обвинувачення СССР і Чехо-Словаччини за недодержання Гельсінської угоди і непошанування людських прав, було опрацьоване на нараді 9-ох країн Европейського Економічного Ринку, які дуже турбуються, чому в комуністичних країнах різними ув'язнюють велику кількість осіб тільки за те, що вони наглядають за виконанням Гельсінської угоди і, у пов'язанні з нею, домагаються збільшення прав людини. Пізніше до цього пляну долучились також делегати ЗСА. „Ми ніяк не можемо зрозуміти, — заявив Жак Графф, — що якийнебудь режим може арештувати людину тільки за те, що вона бореться за права людини і пригадує своєму урядові, що він не додержується Гельсінської угоди і взятих на себе добровільно зобов'язань". Подібне здивування висловили також голови інших европейських держав, які категорично домагалися від комуністичних режимів вияснення в тій справі. Покищо не відомо, яке становище до цих останніх атак займе голова совєтської делегації Юлій Воронцов і делегації інших комуністичних держав.

Совєти проголосили амнестію, але не для політичних в'язнів

Москва. — З нагоди 60-річчя большевицької революції Рада Міністрів СССР проголосила в суботу, 5-го листопада ц. р., загальну амнестію для засуджених, але ця амнестія не включає політичних в'язнів і осіб, які брали участь в дисидентському русі. Академік Андрей Сахаров, видатний совєтський дисидент, висловив своє вдоволення, що багато тисяч осіб скористається цією нагодою і вийде на волю, але він рівночасно відмітив, що тисячі осіб залишаться у в'язницях і концентраційних таборах, бо вони раніше бажали вільно висловити свою думку і свої переконання. Це була одинока їхня провина перед законом. Також близькі друзі Анатолія Щаранського, Юрія Орлова і Алексанра Гінсбурга, висловили своє розчарування таким поступуванням совєтського уряду. Ген. Петро Григоренко, який тепер є фактичним керівником московської групи нагляду за виконанням Гельсінської угоди, заявив, що „ні один в'язень, який був засуджений за свої переконання, не буде звільнений з ув'язнення", а звільнення звичайних кримінальних в'язнів, чи тих, які були засуджені за адміністраційні порушення, не є новістю в Совєтському Союзі, бо такі амнестії режим практикували вже в минулому з нагоди різних річниць. Документ про амнестію підписав Леонід Брежнев, як голова Президії Верховної Ради СССР, і під категорію звільнення попадуть особи, які були засуджені за звичайні проступки до 5 років в'язниці. В першу чергу будуть звільнені військовики, раніше нагороджені відзначеннями, і жінки. Виключені з амнестії є „тяжкі кримінальні і особи засуджені за антисовєтську діяльність", — говориться в офіційному комунікаті Ради Міністрів СССР.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Культ Брежнєва

В середу, 2-го листопада, ц. р. пресове агентство Ройтера принесло з Москви повідомлення, що совєтська пошта вирішила вшанувати совєтського ватажка — генерального секретаря ЦК КПСС і голову Президії Верховної Ради СССР Леоніда Ілліча Брежнєва ще за життя, як жадного з дотеперішніх диктаторів, і видати, з нагоди 60-річчя большевицької революції та прийняття нової совєтської конституції, поштові значки з головою ,,президента'' Брежнєва. Як відомо, Брежнєв, крім вже згаданих функцій, виконував ще обов'язки голови Конституційної Комісії, яка не тільки займалася підготовою цього, як кажуть комуно-московські диктатори, ,,документу справжнього народовладдя'', але також приймала, або відкидала пропозиції ,,від народу'', щоб надати цьому безвартісному шматкові паперу демократичного забарвлення.

Виглядає отже, що кремлівські ватажки вирішили нагородити московський і поневолені Росією народи чотирма ,,ювілейними'' подарунками: новим ,,президентом'', новою совєтською ,,конституцією'', новим гимном і новим, досі непрактикованим поштовим значком з портретом нового совєтського диктатора Брежнєва. Якщо ще до цього додати маршальський титул кремлівського верховоди, то стане ясним, що йдеться тут про творення нового культу, що його намагаються побудовувати, при допомозі партійної машини помічники і близькі соратники Брежнєва.

Про підбудову цього культу стверджують численні таки совєтські документи і цілий ряд статтей та заміток у совєтських газетах. Наприклад, в документі про найменування Брежнєва на голову Президії Верховної Ради СССР, прізвище Брежнєва згадується аж 12 разів. Крім того, його назвали там ,,визначним діячем партії і держави, провідним мужем міжнародного комуністичного руху, боєвиком за перетворення ленінських ідей в дійсність, керівником бойового штабу комуністичної партії'' тощо. У третій частині цього ж документу говориться, що ,,під мудрим керівництвом Брежнєва, рішаються проблеми дальшого розвитку Комуністичної партії Совєтського Союзу і таких же партій у цілому світі''.

Говорячи про конституцію, автори і майстри підбудови культу Брежнєва, трикратно відзначили ,,провідну роль у творенні нової совєтської конституції Леоніда Ілліча Брежнєва'' і підкреслювали його ,,високий міжнародний авторитет''. Більше того, без згадки про нового диктатора бодай з десять разів не відбуваються в СССР жадні збори, партійні чи молодечі мітінги, сходини літераторів, художників, робітників, колгоспників та інших, на яких Брежнєва обов'язково, очевидно тільки номінально, обирають першого до почесної президії, йому дякують, покланяються, висловлюють признання і обіцяють ще більше трудитися для ,,блага батьківщини''. Культ Брежнєва скріплюють також совєтські пропагандисти, які не тільки обвішують доми, клюби, державні будинки та публічні місця його портретами, але славлять його на сторінках преси та ідеологічних журналів, як неперевершеного державного мужа, якому людство завдячує мир у всьому світі.

Проте, як кажуть: нема злого, щоб на добре не вийшло. Так і з підбудовою культу Брежнєва. Гін до диктаторства викликав спротив в поневолених Москвою народів і численних дисидентських груп, які змагають до демократичних форм правління державою і боряться за права народів і людини. З культом не біда. Скоріше чи пізніше совєтські вожді попадуть на смітник історії, бо така доля кожного диктатора. Сталін може послужити за наглядний приклад.

М. Платковський

МАРНІ НАДІЇ НА КОНФЕРЕНЦІЮ В БЕОҐРАДІ

Надії тих, які сподівалися, що Захід змусить СССР і його сателіти піти на якісь поступки в ділянці людських прав, не справджуються і навряд чи справдяться остаточно. А про національно-державні права поневолених Москвою націй немає що і говорити. Справдяться, очевидно, надії лише тих, які не хотіли, щоб Беоґрадська конференція довела до якихось поважніших ускладнень поміж Заходом і Сходом.

Відомості, що приходять з конференції, говорять про те, що навіть найбільш рішуче настроєна американська делеґація починає ,,знижувати тон", щоб, Боронь Боже, не довести до розриву з Москвою. Ця ж остання стоїть твердо на своїх позиціях: поперше, жадного порушування людських прав в державах комуністичного бльоку немає; подруге, всяке заторкнення цього питання з боку інших держав являє собою ,,втручання у внутрішні справи суверенних держав". І хоч деякі представники західніх держав пробують заперечувати таке становище, проте роблять це в ,,делікатній" формі, щоб не перетягти, мовляв, струни.

В західньоевропейській пресі відверто пишеться про те, що сам президент Картер змінив уже свою, щонайменше, тактику в справі людських прав і перестав наголошувати це питання. Очевидно, американська політика не може собі дозволити на провал своїх намічених плянів: дальше домовлення з Москвою щодо обмеження нуклеарних зброєнь і дальше провадження політики ,,детанту", хоч у трохи, може, зміненому вигляді: ,,детант" не за всяку ціну й ураховуючи ,,суперництво" поміж двома надпотугами, як про це висловлюється дорадник американського президента Бжезінські.

Але на поставу американської політики і зокрема президента Картера, безумовно вплинув натиск західньоевропейських союзників Америки. Ці останні жахаються самої думки про якесь хоч охолодження відносин з СССР. При чому цікаво відмітити, що перед у такому наставленні веде Західня Німеччина, не зважаючи на те, що якраз саме ця держава могла б бути зацікавлена у більшому натискові на Москву: і з уваги на становище в комуністичній німецькій державі, і з огляду на акцію анархотерористів, скеровану відверто на повалення західньонімецької держави. Як відомо з пресових повідомлень, остання справа, зв'язана з терористами, вже скінчена: спеціяльна німецька військова команда увільнила майже всіх схоплених закладників, терористи вбили схопленого ними голову німецьких працедавців Шлеєра, а три терористи, що були засуджені на довічнє ув'язнення", скінчили у в'язниці своє життя самогубством. Та на цьому не кінець, бо терористи заповідають свої дальші акції, в першу чергу проти західньонімецької держави, ціла Німеччина живе немовбито у стані громадянської війни (визначніші політики виступають на вічах під прикриттям опанцерованого шкла), а німецька преса пише про дуже тяжке становище, в якому опинилася німецька держава і її суспільність. Метою терористів, як виходить з їх заяв, є знищення Західньої Німеччини, як ,,бастіону капіталізму й американського (?) імперіялізму". При цьому цікаво, що хоч у Німеччині відверто говорять про те, що терористи безумовно мають таємну підтримку з Москви, але про це не говорить ані німецький уряд, ні опозиція проти нього, а також про це не пише преса. Ця мовчанка зрозуміла: бо що ж робити після того, як кинути таке обвинувачення Москві? Зірвати з СССР дипломатичні зносини? На це собі Західня Німеччина дозволити не може і ніхто з її союзників такого кроку не схвалив би.

І так — саме тоді, коли розвивається в міжнародному маштабі акція терористів, коли в Празі засуджують дисидентів, а в Москві арештують і переслідують все нові жертви, і коли суспільство Заходу почуває себе заляканим зухвалістю комуністичного бльоку — в такій атмосфері спокійно і без якихось вартих уваги актів закінчиться конференція в Беоґраді. Закінчиться без того, щоб сталася якась кривда престижеві Москви.

Не беоґрадська, а гельсінкська конференція буде ще мабуть довго грати ролю в світовій політиці. Але сталося це не через заслугу Заходу, який наполягав на вписання т. зв. ,,третього кошика" до заключного акту в Гельсінках. Результати цього третього кошика були правдоподібно несподіванкою як для Заходу, так і для Сходу. Це є заслугою самого суспільства в цілому ряді комуністичних держав, які почали домагатися здійснення постанов ,,третього кошика". Така постава людей під тоталітарними режимами буде ще тривати. Але — як довго?

Є підстави думати, що угорське повстання 1956 року вибухло тому, що провідники повстання сподівалися допомоги від держав Заходу. Москва ж була тоді ще досить сильною, щоб задушити повстання, як вона задушила і ,,Празьку весну". Що буде тепер з визвольними рухами в комуністичному бльоці, зокрема в Україні? Чи ці рухи можуть надіятися на підтримку Заходу, так як різні ,,рухи" в сфері впливу Заходу не тільки сподіваються, але й одержують реальну допомогу з Москви? Коли приглянутися ситуації в державах Заходу, то ледве чи якісь визвольні рухи, спрямовані проти тоталітарних режимів на Сході, можуть одержати якусь справжню допомогу із Заходу. Надіятися можна мабуть лише на те, що Москва, переживаючи найрізнородніші труднощі, вже настільки послаблена, що вона не зможе приборкати визвольних рухів. Якщо... якщо ці рухи, як про це свідчать різні познаки, будуть зміцнюватися і будуть повз нечисленні гурти інтелігенції й еліти йти в народні маси.

Осип Залеський

МУЗИКОЗНАВЧІ ПРАЦІ

У видавництві ,,Музична Україна" в Києві появилася друком у 1973 році книжка Станислава Людкевича під заголовком: Дослідження, статті, рецензії. Є це збірка музикознавчих праць написаних д-ром Людкевичем в роках 1899 до 1968. Матеріяли упорядкував, переклав з чижих мов і подав примітки З. Штундера, під загальною редакцією Л. М. Мокрицької. Книжка була мабуть стягнена з книгарських полиць, бо не була в продажу ані на Батьківщині, ані за кордоном, де звичайно продаються книжки видані в УССР, але появилася в 1976 р. видана фотодруком ,,Українською Музичною Фундацією" в Нюарку, ЗСА, з такою заввагою: ,,Ця книжка появилася у Києві в 1973 році, та її в Америці й Канаді не можна дістати. Це спонукує нас до перевидання збірки в обмеженій скількості примірників, при чому фотокопія зроблена без змін, пропусків чи додатків, і без відома автора. Українська Музична Фундація". В цьому ж 1976 році видавництво ,,Музична Україна" в Києві видало друге, скорочене видання цеї книжки під заголовком: С. Людкевич: Дослідження і статті. Відповідальний редактор доктор мистецтвознавства М. М. Гордійчук, редактор Л. М. Мокрицька. Книжка має лиш 212 сторінок, тоді як перше видання має 515 сторінок друку. В цьому, другому, виданні поміщені такі статті: М. М. Гордійчук — С. Людкевич -музикознавець, і статті С. Людкевича: Дві проблеми розвитку звукозображальності. Про основу і значення співності в поезії Тараса Шевченка. Про композиції до поезій Т. Шевченка. Вокальна музика на тексти поезій ,,Кобзаря". Цілотонова система і спроби використання її для нової музичної виразности. Форма сольоспіву у М. Лисенка (Спроба аналізи). Музична мова в оригінальних хорових творах і опері ,,На русалчин Великдень М. Леонтовича. М. Лисенко в моєму житті. Тріо ,,а-моль" П. Чайковського. Поезії М. Шашкевича в музиці. Іван Фанко і музика. Примітки. При кінці вступної статті до цього видання М. Гордійчук пише: ,,У пропонованому увазі наших читачів випуску музикознавчих праць С. П. Людкевича подано теоретичні дослідження й розвідки. Сюди увійшли ті матеріяли, які можуть викликати увагу сучасного читача, з'ясувати для нього ті питання, які, можливо, забулись, проте відограли свою ролю в історії української музичної культури, або своєрідність, освітлення яких не втратили своєї ваги і привабливости у наші дні. З огляду на це до книжки не потрапили матеріяли надмірно ,,льокального" характеру і змісту, або ж ті, що концепція їх вочевидь застаріла. Цього ж принципу буде дотримано в подальших публікаціях музикознавчих праць С. П. Людкевича. Це ,,вияснення" М. Гордійчука не може переконати читача, що такі статті з першого видання як ,,про національне у музиці", сильветки українських композиторів й виконавців та численні рецензії на концерти є ,,льокального" змісту й характеру, або що їх концепція є ,,застаріла" і тому ці статті не попали до книжки. З історичного погляду ніщо не може бути ,,застаріле", але треба було Гордійчукові якось ,,ухитритися", щоби й цієї книжки не зустрінула доля першого видання з 1973 року.

Треба пояснити, що перша стаття С. Людкевича ,,Дві проблеми розвитку звукозображальності'' це його докторська дисертація з Віденського університету з 1907 року, яка досі не була друкована ані в оригіналі (німецькім) ані в перекладі. Інші статті це здебільша передруки з часописів та журналів.

Треба додати, що в названих книжках подано правдиву дату народження С. Людкевича, а саме 24 січня 1879 року в місті Ярославі над Сяном. Досі була прийнята дата його народження 24 грудня 1879 р. і така дата є подана в А. Рудницького ,,Українська Музика".

З книжки Станіслава Людкевича: ,,Дослідження статті, рецензії", виданої в 1973 році і яка швидко ,,зникла" з полиць совєтських книгарень, у другому виданні тієї книжки, яке появилося в 1976-му році, вже викреслено такі статті (разом на 306 сторінок друку):

Про національне в музиці.

Кілька поправок до так званого питання про український пісенний стиль.

Революційна пісня в Західній Україні.

Статті про українських композиторів: Віктор Матюк, Микола Вітальйович Лисенко як творець української національної музики. Остап Нижанківський і наша суспільність, Михайло Вербицький, Д. Бортнянський і сучасна українська музика. Анатоль Вахнянин, до 20-річчя від дня смерти. Денис Січинський, до 20-річчя від дня смерти. Кирило Стеценко, Михайло Вербицький та українська суспільність. Василь Барвінський, до 30-річчя музичної діяльности. Опера-хвилинка ,,Ноктюрн" М. В. Лисенка.

III. Дослідження й статті з фолкльористики: Уваги про народні галицько-руські мелодії. Відродження бандури. Кілька заміток про т. зв. дроби в наших народних піснях. Старогалицька пісенність XIX століття, Старогалицька фортепіянна музика XIX століття.

IV. Статті про музичне життя західньої України: Наші співаки і народна справа. Кілька слів про потребу заснування українсько-руської консерваторії у Львові. Тіберію Горобцю та іншим у відповідь. У 40-річчя ,,Львівського Бояна". У 40-річчя праці п. О. Ціпановської. Рефлексії з нагоди фестивалю духових оркестр у Львові. Проблема сучасної музичної культури в Західній Україні. Огляд нашої музичної публіцистики в Галичині. Музичний Інститут ім. М. Лисенка. Перший франківський концерт.

V. Статті про виконавців: Модест Менцінський як оперний співак. Модест Менцінський і українська пісня. Модест Менцінський. Виступи М. Менцінського на сцені й естраді в Кельні. Олександер Мишуга як артист і вчитель співу. Спомин про С. Крушельницьку. Шовковий тенор, до 75-річ-

(Закінчення на ст. 6-ій)

Іван Овечко

КОЛИ ПРОФЕСОР БАРАНІЄ...

Сподіваюсь, що редакція так і залишить заголовок цієї статейки, не змінивши, бо в тому ,,бараніє" нема ані порушення журналістичної етики, ані найменшого наміру автора принизити чи образити професора. Це, натомість, власне й добровільше окреслення професора д-ра А. Білинського самого себе в ,,Українському Житті" (15 жовтня 1977), де він описує свої враження з поїздки по Україні:

,,З розмов з людьми довідався я, що у Львові є активними п'ять українських церков і одна латинська (польська)... відправляють богослужбу по-старому; ніхто їх не перешколював. Ніхто не забороняє ходити до церкви".

Як бачимо, покищо нема чого тут бараніти ані професорові, ані нам, його читачам, бож церковно-релігійному полі в Україні всі в порядку: є церкви, і ніхто не забороняє до них ходити.

Але ось продовжуємо читати в тому самому абзаці, без ,,перескакування":

,,Звичайно, ті, що працюють на добрих посадах, бояться за своє місце й тому не заходять до церкви. А ті, що не займають у публічному житті якихось становищ, ходять до церкви".

Ось тут уже й читач починає ,,бараніти": якщо ,,ніхто не забороняє", то чому ж вони ,,бояться''? За своє місце. Що це значить? От якби цей же пан професор був професором у Львові, то він ходив би до церкви, навіть якби був віруючим, чи ні? Згідно з діялектикою автора того репортажу, ні, не ходив би, бо боявся б згубити посаду, а разом із тим, згідно з тією ж діялектикою, твердив би, що ніхто не забороняє ходити до церкви. От і розберись, не збаранівши! Є церковно-релігійна свобода у Львові чи нема?

Та це ще тільки ,,зерна" професорської діялектики, ,,ягодки" побачимо далі. Бо хоч досі він ,,накрутив", але сказав таки правду, хто ходить, а хто не ходить і чому.

Але ось тут далі вже не ,,з журбою радість обнялись", а правдонька із звичайною побрехенькою. Цитуємо знову продовження того самого абзацу:

,,Що більше — на провінції життя надзвичайно нудне, не цікаве. Отже люди радо співають в церковному хорі, щоб позбутися нудьги".

І знову, як бачимо, поважне відкриття: а я таки вірив, що й під совєтами (власне, якраз під совєтами!) люди йдуть до церкви з більшим релігійним переконанням, ніж будь-де, але виходить, що наші люди тепер, щоб не збараніти на провінції, йдуть з нудьги до церкви... А думав я так тому, що пам'ятаю, як люди ревно молилися в церковцях в Европі під час і після війни, коли небезпека чигала на них з усіх боків. І мені здається, що ревніше молилися, ніж навіть тепер по вільних країнах світу... Але пан професор вирішив чомусь правдоньку сказати про нудьгу на провінції, ,,обнявши" її з побрехенькою про свій же, український народ у Львові...

Та все це ще зовсім не було причиною збараніння автора репортажу. Збаранів він від чогось іншого (тут же, в тому самому абзаці):

,,Побачивши і почувши про це все, я — признаюся — збаранів, коли згадав про ,,церкву в катакомбах", про яку пишуть на еміграції".

Ось чому він збаранів!

Увесь світ знає про переслідування віруючих, також українців, за відвідування церков, але для Білинського нема переслідування, якщо даний українець лише колгоспник або робітник на фабриці і може вільно молитися, а всі оті, що публічні посади мають — пощо ними перейматися? Українська нація мусить бути лише колгоспниками і робітниками, і тоді буде ,,рай" на землі українській під совєтами. Катакомби? Які там катакомби! Не пхайся в учителі, в бібліотекарі, в директори, в письменники — будь роботом і послушною вівцею, тоді й у катакомби тобі не треба буде ховатися, щоб Богу помолитися. В оті катакомби, що за них сотні й тисячі віруючих ідуть до в'язниць. І ніхто б про них не писав, змушуючи професора бараніти...

Леонід Полтава

У 20-річчя Капелі Бандуристок у Детройті.

ДО 20-РІЧЧЯ ДІЯЛЬНОСТИ КАПЕЛІ.

,,Шановному Другу Диригенту Петру Потапенко. Детройт.

З великим задоволенням і гордістю ми дуже часто слухаємо через радіо ,,Голос Америки'' в магнітофонному записі виступ Вашого Ансамблю Бандуристок. Це для нас велика радість і гордість, що наша рідна українська пісня лунає по всіх континентах світу"... — так розпочинається лист, одержаний із України, який різними шляхами прийшов до Дівочої Капелі Бандуристок під мистецьким керівництвом Петра Потапенка у Детройті, при Осередку СУМА ім. гетьмана Орлика. Лист закінчується побажанням і подякою ,,з глибини серця за невтомний труд для прославлення нашої рідної пісні".

Чи ж може бути більша нагорода Капелі Бандуристок за її 20 літ праці, ніж оцей лист із далекої рідної Землі?

Є що слухати нам і є що передавати в Україну через ,,Голос Америки", ,,Голос Канади", ,,Національне Радіо Еспанії". Дівоча Капеля Бандуристок випустила дотепер 4 популярні, улюблені платівки: ,,Рідний Край", ,,Нагадай, бандуро, співами'', ,,Українські колядки", ,,До 20-ліття Капелі Бандуристок", і вже запланована п'ята платівка. Такий творчий звіт здала перед громадянством і українською музично-вокальною культурою, переслідуваною окупантом в Україні, Капеля Бандуристок, створена 20 рр. тому при активному Осередку СУМА в Детройті її організатором і незмінним мистецьким керівником, педагогом і композитором та збирачем народних пісень маестром Петром Потапенком.

Життєвий шлях Капелі розпочинався з п'ятьох юних сумівок, а нині в її складі 13 вправних бандур і 23 співачки з молоді й кількох старших пань між ними вже й матерів-сумівок. Тисячі терпеливих годин вправ і сотні годин щиро оплескували виступів у різних містах ЗСА і Канади, коли оплески зривались при самому вигляді зодягнених у чарівну українську ношу чарівних дівчат і їх погідного, поважного, чутливого керівника-майстра.

Як без Олександра Кошиця не було б чуда Республіканської Капелі, без Григорія Китастого не було б найвищого мистецького рівня Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, так і без Петра Потапенка не було б Дівочої Капелі Бандуристів у Детройті, цього юного самоцвіту у вінку української національної культури поза Батьківщиною. Завдяки старанням і заходам Осередку СУМА у Детройті — не пропали знання, талант і досвід маестра Петра Потапенка з Київської Консерваторії та розквітло багато юних українських талантів на американській землі! Склалося так, що П. Потапенкові довелося два роки бути мистецьким керівником відразу двох капель: Бандуристок при СУМА і Капелі ім. Т. Шевченка в Детройті, коли з того міста після европейського турне Капелі виїхали були обидва диригента — Г. Китастий і В. Божик. У фонотеках культурних українців є з того часу оригінальна платівка під наг. ,,Слово Тараса" — вислід мистецької праці й оновлення репертуару, здійснених Петром Потапенком із чоловічою Капелею.

Згодом про дівочу Капелю писав сл. п. д-р Антін Рудницький у книжці ,,Українська музика": ,,Під проводом П. Потапенка зав'язалася в Детройті 7 років тому й успішно виступає Капеля Бандуристок СУМА ім. Пилипа Орлика. Солістки: Валентина Биковець, Галина Кравченко, Галина Бабій, Людмила Савченко, Христина Липецька".

В англомовній книжці Мирона Б. Куропася ,,Українці в Америці'' читаємо: ,,Іншим талановитим хором бандуристів є Дівоча Капеля при СУМА під керівництвом Петра Потапенка у Детройті. Складена виключно з молодих дівчат, вона дала понад 100 концертів у ЗСА і Канаді." До речі, далі автор з подякою згадує про УНСоюз, як спонзора створеної в Америці української історичної опери ,,Анна Ярославна".

20 років праці на еміґрації, в особливих умовах, це майже те саме, що й 200 років у вільній Батьківщині. Слабші пішли на дно. Дівоча Капеля Бандуристок витримала пробу часу. Через Капелю пройшли майже 100 дівчат. Деякі вже стали матерями і навчають своїх діточок кобзарського мистецтва і пісні — української слави.

Майстер-керівник вирощує зміну й заміну: молода асистентка Ольга Гвозд вже сама при потребі проводить проби; активно допомагають у праці, напр., сестри Ліда й Оксана Сірі, співачки й бандуристки, мати яких є в складі Капелі вже майже 20 років. Радіє Петро Потапенко своїми капелянками, вдячний він Управі Осередку СУМА, тепер під керівництвом ред. П. Рогатинського, і батькам капелянок, які не раз і не двічі мусять наїздитись, привозячи дитину на проби через не завжди безпечне сучасне місто. Вдячний маестро і тисячам слухачів-глядачів у Америці й Канаді, які завжди сердечно вітають Капелю.

Очевидно, час пливе, і змінюється склад Капелі. Були в її складі тепер уже відомі співачки: Люна Луцька, Вероніка Максимович, Христина Липецька, обдаровані бандуристки Ганя Миронюк, Ганя Ковальчук, заслужені співачки-бандуристки Марійка й Оля Біликівни... Про мистецькі осяги Капелі свідчить хоча б такий факт, що до неї приєдналась відома солістка, ліричне сопрано п-і Валентина Биковець (чуємо її солов'їний голос із платівок). Крім неї, сучасні солістки: Галина Кравченко, Тамара Дехтяр (гарні їхні дуети в народних піснях), Оля Денисенко, Мирослава Брездень та ін.; рецитатори — мати й дочка, п-і Катерина і панна Віра Потапенки.

Навіть діяманти треба шліфувати. Повні руки праці в маестра Петра Потапенка; не менше її, хоча іншого характеру, в адміністратора Капелі п. Дмитра Труша: зв'язок із Осередком СУМА, власником бандур і протектором Капелі, зв'язок із капелянками і їх батьками, зв'язки з містами для виступів, справа поширювання платівок... вірніше — найновішої ,,До 20-ліття Капелі Бандуристок", бо попередні випуски майже ,,до дна'' викупили культурні і вдячні люди.

Про дівочу Капелю Бандуристок у Детройті, про її різноманітний і всезростаючий репертуар, дедалі то майстернішу інтерпретацію, її незмінну молодість і таку ж незмінну працьовитість обдарованого керівника писали: д-р В. витвицький, д-р В. Прокопович, проф. О. Залеський, ред. П. Рогатинський, пропаґувала і пророкувала велику славу молодій Капелі поетеса Ганна Черінь, писали П. Маляр, д-р І. Овечко, М. Юриняк та ін.

Доводиться повсякчас змагатись за новий репертуар, саме змагатись, бо українські композитори майже не пишуть для бандури, не знаючи цього інструменту. Тому проф. Петро Потапенко посилено збирає, як і в молодих роках, українські народні пісні та опрацьовує їх для бандури і хору. Пісню ,,Ой, у полі два дуби" записав він у потязі між Львовом і Старим Самбором, ,,Сонце гріє" — у Детройті від п-і Анни Цюри, дружини бандуриста, а ,,Гаєм зелененьким" і ,,Ой, там, ой, на горі" — у 1946 р. від бандуриста Семена Ластовича... Тепер, як довідуємося з листа, маестро П. Потапенко записав маловідомі колядки і гагілки від 70-річного п. Г. Стебельського, від якого ще в 1968 р. маестро записав пісню-гагілку із згадкою про УПА ,,Заспіваймо, паняночки''. Записи народних пісень і їх опрацювання для хору та бандур — кропітка й вимоглива праця. Мистецький керівник Капелі Бандуристок її не уникає тепер, як не уникав і в минулому, коли ще в 1943 р. записав від п. Михайла Дідуха гагілку ,,Ой, ніхто ж там не бував" і ,,Коломийки'' (записані на платівку). Багато лірично-побутових українських пісень записані ще під час Другої світової війни в таборах так зв. ,,Остарбайтерів", від дівчат з

(Закінчення на ст. 6-ій)

Автором надрукованої у вчорашньому виданні ,,Свободи" статті про св. п. д-ра О. Грановського є інж. С. Куропась.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ТА ЙОГО ПОСТІЙНИЙ РІСТ І РОЗВИТОК Є НАЙБІЛЬШОЮ ҐАРАНТІЄЮ СВІТЛОГО МАЙБУТНЬОГО УКРАЇНЦІВ В НОВОМУ СВІТІ ТА ЇХНЬОЇ ДОПОМОГИ РІДНОМУ НАРОДОВІ В ЙОГО ЗМАГАННЯХ ДО ВОЛІ І НЕЗАЛЕЖНОСТИ. ТЕПЕРІШНЯ ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, ЯКУ ВЕДЕ СОЮЗ, МАЄ НА МЕТІ ЗБІЛЬШИТИ ЦЮ ҐАРАНТІЮ. КЛИЧЕМО ВАС, ДОРОГІ ЗЕМЛЯКИ, СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УНСОЮЗУ!

ЗВІДОМЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1977 Р.

НАЙКРАЩІ ОРГАНІЗАТОРИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ВЕРЕСНЯ 1977 Р. ЗДОБУЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Організатор	Ч. Від.	Здобув членів
1	М. Ольшанський	51	45
2	І. Одежинський	153	43
3	Текля Мороз	465	41
4	І. Петрунцьо	78	37
5	Т. Дуда	163	37
6	В. Кобіто	121	36
7	І. Геврик	445	32
8	Анна Гарас	47	29
9	Р. Татарський	94	28
10	Марія Дейчаківська	233	27
11	Т. Сливінський	59	26
12	В. Рефт	120	26
13	Т. Бутрей	164	25
14	В. Шмагло	336	24
15	В. Палідвор	204	24
16	Квітка Стецюк	25	22
17	А. Джула	161	22
18	М. Семків	379	22
19	П. Федик	292	21
20	А. Дорошенко	114	20
21	М. Сорока	136	20
22	св. п. С. Глоговський	346	20
23	Й. Ярема	372	20
24	Б. Зорич	432	20
25	М. Кігічак	240	19
26	Віра Напора	291	19
27	Марія Кульчицька	8	18
28	М. Фединишин	155	18
29	І. Чопко	271	18
30	Олександра Дольницька	434	18
31	Віра Баніт	473	18
32	Анна Баранкевич	212	17
33	М. Шпитко	489	17
34	Олена Олек	22	16
35	С. Горалевський	106	16
36	А. Іванюк	106	16
37	О. Чабан	242	16
38	С. Мотрович	295	16
39	П. Щерба	173	15
40	М. Шеремета	70	14
41	А. Кушнір	83	14
42	Я. Леськів	133	14
43	Стела Раєн	171	14
44	І. Пригода	200	14
45	Анна Ремік	238	14
46	В. Гавриляк	316	14
47	С. Левицький	442	14
48	П. Ліщак	230	13
49	Ю. Гавришків	283	13
50	О. Продивус	356	13
51	П. Шевчук	13	12
52	П. Головачук	42	12
53	П. Прокопенко	89	12
54	А. Слюсарчук	174	12
55	С. Іваницький	276	12
56	Д. Ґалонжка	307	12
57	Р. Припхан	399	12
58	М. Турко	63	11
59	Г. Корб'як	146	11
60	П. Аркотин	261	11
61	В. Гетманський	374	11
62	Б. Корчинський	421	11
63	Людмила Кичун	50	10
64	Юлія Демчук	70	10
65	В. Квас	88	10
66	Я. Базюк	175	10
67	Т. Кубарич	217	10
68	С. Кравець	277	10
69	І. Данківський	375	10
70	І. Телюк	414	10

НАЙКРАЩІ ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ, ЯКІ ПО КІНЕЦЬ ВЕРЕСНЯ 1977 Р. ПРИЄДНАЛИ 10 АБО БІЛЬШЕ ЧЛЕНІВ

П. Ч.	Число Від.	Місцевість	Приєднав чл.
1	51	Чікаґо, Ілл.	49
2	153	Філядельфія, Па.	41
3	78	Майнерсвил, Па.	37
4	163	Філядельфія, Па.	37
5	121	Ром, Н. Й.	36
6	106	Чікаґо, Ілл.	35
7	233	Лорейн, Огайо	33
8	336	Клівленд, Огайо	31
9	346	Клівленд, Огайо	31
10	47	Бетлегем, Па.	29
11	59	Бріджпорт, Конн.	29
12	94	Гамтрамк, Міч.	28
13	120	Аліквіппа, Па.	26
14	445	Вінніпеґ, Манітоба	26
15	88	Кергонксон, Н. Й.	25
16	164	Бервик, Па.	25
17	379	Чікаґо, Ілл.	25
18	204	Ню Йорк, Н. Й.	24
19	25	Джерзі Сиі, Н. Дж.	23
20	161	Ембридж, Па.	22
21	292	Детройт, Міч.	22
22	83	Філядельфія, Па.	20
23	136	Палатайн, Ілл.	20
24	291	Клівленд, Огайо	20
25	372	Плейнфілд, Н. Дж.	20
26	465	Ляшин, Квібек	21
27	482	Едмонтон, Альберта	20
28	240	Клівленд, Огайо	19
29	434	Монтреаль, Квібек	19
30	8	Йонкерс, Н. Й.	18
31	155	Перт Амбой, Н. Дж.	18
32	473	Монтераль, Квібек	18
33	70	Джерзі Сиі, Н. Дж.	17
34	212	Флашінґ, Н. Й.	17
36	277	Гартфорд, Конн.	17
37	295	Акрон, Огайо	17
38	489	Ню Йорк, Н. Й.	17
39	22	Чікаґо, Ілл.	16
40	42	Пассейк, Н. Дж.	16
41	242	Фраквілл, Па.	16
42	287	Джерзі Сиі, Н. Дж.	16
43	375	Філядельфія, Па.	16
44	432	Торонто, Онт.	16
45	89	Рочестер, Н. Й.	15
46	133	Нюарк, Н. Дж.	15
47	173	Вілмінгтон, Дел.	15
48	175	Детройт, Міч.	15
49	238	Бостон, Масс.	15
50	115	Кентон, Огайо	14
51	171	Джерзі Сиі, Н. Дж.	14
52	316	Рочестер, Н. Й.	14
53	364	Клівленд, Огайо	14
54	442	Торонто, Онт.	14
55	32	Філядельфія, Па.	13
56	103	Мілвокі, Виск.	13
57	230	Янгставн, Огайо	13
58	283	Обирн, Н. Й.	13
59	307	Бостон, Масс.	13
60	356	Омага, Небраска	13
61	399	Чікаґо, Ілл.	13
62	13	Вотервліт, Н. Й.	12
63	146	Детройт, Міч.	12
64	174	Детройт, Міч.	12
65	276	Ембридж, Па.	12
66	76	Нюарк, Н. Дж.	11
67	114	Чікаґо, Ілл.	11
68	261	Вільямставн, Н. Дж.	11
69	325	Бруклин, Н. Й.	11
70	374	Бостон, Масс.	11
71	421	Ріджайна, Саск.	11
72	50	Лорейн, Огайо	10
73	113	Дерри, Па.	10
74	131	Чікаґо, Ілл.	10
75	166	Сінсінаті, Огайо	10
76	217	Рочестер, Н. Й.	10
77	221	Чікаґо, Ілл.	10
78	340	Нюарк, Н. Дж.	10
79	414	Ню Гейвен, Конн.	10

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ У ВЕРЕСНІ 1977 Р.

П. Ч. Округа (осідок)	Кількість Відділів	Придбано чл. у вересні	Разом у 1977 р.	членів на суму	АДД
ОКРУГИ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ					
Філядельфія	39	18	259	$ 561,500	37
Піттсбурґ	18	11	119	192,500	8
Шамокин	20	12	103	214,500	12
Аллентавн	11	9	57	160,000	12
Скрентон	9	—	15	18,500	—
Вілкс Бери	9	1	17	51,500	5
Разом:	106	51	570	$ 1,198,500	68
ОКРУГА МЕРИЛЕНДУ					
Балтімор	9	—	20	$ 51,500	2
ОКРУГИ НЮ ЙОРКУ					
Ню Йорк	34	25	214	$ 502,500	23
Сиракюзи-Ютика	13	12	88	153,500	9
Рочестер	10	5	53	93,000	5
Трой	7	1	38	64,000	21
Боффало	9	—	19	57,500	5
Разом:	73	43	412	$ 870,500	44
ОКРУГИ НЮ ДЖЕРЗІ					
Нюарк	22	7	95	$ 217,500	19
Джерзі Сиі	11	10	96	215,500	16
Перт Амбой	12	13	63	203,500	14
Пассейк	7	2	35	87,000	6
Разом:	52	32	289	$ 723,500	55
ОКРУГИ ІЛЛИНОЙ, МИЧІҐЕН І ОГАЙО					
Чікаґо, Ілл.	34	24	246	$ 695,500	54
Детройт, Мич.	20	16	119	408,000	22
Клівленд, Огайо	20	46	234	841,000	83
Янгставн, Огайо	9	9	24	67,000	4
Разом:	83	95	623	$ 2,011,500	163
ОКРУГИ НОВОЇ АНГЛІЇ					
Ню Гейвен, Конн.	19	8	74	$ 153,500	12
Бостон, Масс.	6	2	42	72,500	4
Вунсакет, Р. Ай.	6	2	18	43,000	3
Разом:	31	12	134	$ 269,000	19
ОКРУГИ ЗАХІДНІХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ					
Центральна	6	—	25	$ 40,000	—
Міннеаполіс	7	6	12	52,000	7
Ст. Луїз, Мо.	6	—	4	3,500	—
Разом:	19	6	41	$ 95,500	7
Необ'єднанні Відділи в Америці	20	5	23	$ 35,000	2
ОКРУГИ КАНАДИ					
Торонто	25	12	75	$ 297,500	11
Монтреаль, Квібек	10	8	73	235,000	26
Ніяґара, Онт.	9	6	28	120,000	4
Захід Канади	18	18	77	168,000	16
Разом:	62	44	253	$ 820,500	57
Загальна сума	457	288	2,365	$ 6,075,500	

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ У ВЕРЕСНІ 1977 Р.

Ч. П.	Організатор	Придбав у вересні	Сума забезпечення	В тому АДД	Разом у 1977 р.
	ОКРУГА АЛЛЕНТАВН				
47	Анна Гарас	8	$ 21,000	1 АДД	29
137	М. Колодруб	1	3,000		3
	Разом:	9	$ 24,000	1 АДД	
	ОКРУГА БОСТОН				
238	Анна Ремік	2	$ 1,000		15
	ОКРУГА ЧІКАҐО				
22	Олена Олек	3	$ 15,000	2 АДД	16
51	М. Ольшанський	5	21,000	4 АДД	49
106	В. Ничай	1	1,000		
	М. Марчук	1	2,000		35
114	А. Дорошенко	1	1,000		11
131	Л. Боднар	2	3,000		10
157	В. Матичак	1	3,000		1
301	П. Врублівський	4	14,000	2 АДД	7
379	М. Семків	2	2,000		25
399	С. Касіян	1	1,000		13
452	Марія Сцібело	1	1,000		2
472	Стефанія Кочій	2	3,000		4
	Разом:	24	$ 67,000	8 АДД	
	ОКРУГА КЛІВЛЕНД				
112	Марія Капраль	5	$ 4,000		9
115	П. Бабич	6	29,000	2 АДД	
	Б. Дейчаківський	6	30,000	6 АДД	14
166	О. Мельник	1	5,000	1 АДД	10
180	Ґеновефа Жеребняк	1	1,000		7
233	Марія Дейчаківська	6	30,000	3 АДД	33
240	М. Кігічак	1	500		19
291	Віра Напора	3	9,000	1 АДД	20
295	С. Мотрович	3	4,000		17
336	В. Шмагло	8	27,000	2 АДД	
	Б. Дейчаківський	2	6,000	1 АДД	31
346	Я. Фішер	2	10,000	2 АДД	31
358	Б. Футей	1	1,000		9
364	В. Владика	1	2,000		14
	Разом:	46	$ 158,500	18 АДД	
	ОКРУГА ДЕТРОЙТ				
94	Р. Татарський	5	30,000	1 АДД	28
174	А. Слюсарчук	8	21,000	1 АДД	12
183	П. Залуга	3	15,000	2 АДД	9
	Разом:	16	$ 66,000	4 АДД	
	ОКРУГА ДЖЕРЗІ СИТІ				
25	Квітка Стецюк	1	$ 1,000		23
70	М. Шеремета	2	2,000		17
171	Стела Раєн	1	500		14
270	С. Островський	2	10,000	2 АДД	9
286	Павлина Балютянська	1	2,000		4
287	Б. Ясінський	3	15,000	2 АДД	16
	Разом:	10	$ 30,500	4 АДД	
	ОКРУГА МІННЕАПОЛІС				
385	Я. Карп'як	6	$ 30,000	5 АДД	9
	ОКРУГА МОНТРЕАЛЬ (Канада)				
434	Олександра Дольницька	4	$ 8,000	1 АДД	19
465	Текля Мороз	3	7,000	1 АДД	20
473	Віра Баніт	1	8,000		18
	Разом:	8	$ 23,000	2 АДД	
	ОКРУГА НЮАРК				
14	М. Отрок	2	$ 11,000		5
7	Люцина Олесницька	2	4,000		7
133	Я. Леськів	2	2,000		15
219	Марія Юров	1	1,000		5
	Разом:	7	$ 18,000		
	ОКРУГА НЮ ГЕЙВЕН				
59	Т. Сливінський	4	$ 8,000	1 АДД	29
254	Б. Романишин	3	3,000		4
414	І. Телюк	1	2,000		10
	Разом:	8	$ 13,000	1 АДД	
	ОКРУГА НЮ ЙОРК				
5	В. Левенець	1	$ 1,000		8
6	І. Пециляк	1	2,000		6
8	Марія Кульчицька	1	5,000		18
16	М. Москаль	2	2,000		2
69	І. Різник	1	2,000		1
130	Ю. Юрків	2	2,000		6
158	Емілія Саноцька	2	6,000	1 АДД	5
184	Б. Ластовецький	2	2,000		7
204	В. Палідвор	2	4,000		24
212	Анна Баранкевич	1	1,000		17
256	К. Безкоровайний	2	4,000		9
267	І. Флис	2	2,000		9
293	І. Хома	1	1,000		3
325	В. Цюпа	1	5,000		11
327	В. Шпачинський	1	1,000		5
433	Джені Завируха	1	500		1
489	М. Шпитко	2	10,000		17
	Разом:	25	$ 50,500	1 АДД	
	ОКРУГА НІЯҐАРА (Канада)				
416	В. Дідюк	2	$ 9,000	1 АДД	3
468	Б. Зорич	4	25,000		5
	Разом:	6	$ 34,000	4 АДД	
	ОКРУГА ПАССЕЙК				
42	П. Головачук	1	$ 5,000	1 АДД	16
182	Г. Клименко	1	3,000		8
	Разом:	2	$ 8,000	1 АДД	
	ОКРУГА ПЕРТ АМБОЙ				
155	М. Фединишин	9	$ 57,000	3 АДД	18
349	М. Захарко	2	5,000		4
372	Й. Ярема	2	10,000	1 АДД	20
	Разом:	13	$ 72,000	4 АДД	
	ОКРУГА ФІЛЯДЕЛЬФІЇ				
105	М. Диміцький	2	$ 2,000		2
154	Анна Яремко	3	15,000	2 АДД	7
ьції	Т. Дуда	5	13,000		37
245	М. Голінко	2	2,000		4
321	Ірена Фуга	1	1,000		5
383	О. Хома	3	3,000		6
479	М. Куриляк	2	10,000		3
	Разом:	18	$ 46,000	2 АДД	
	ОКРУГА ПІТТСБУРҐ				
56	П. Когут	1	$ 500		8
120	В. Рефт	3	11,000	2 АДД	26
161	А. Джула	6	9,500	1 АДД	22
276	С. Іваницький	1	1,000		12
	Разом:	11	$ 22,000	3 АДД	
	ОКРУГА РОЧЕСТЕР				
217	Т. Кубарич	2	$ 15,000	1 АДД	10
343	Анна Андрус	2	1,000		3
437	М. Малинівський	1	1,000		3
	Разом:	5	$ 17,000	1 АДД	
	ОКРУГА ШАМОКИН				
78	І. Петрунцьо	1	$ 1,000		37
98	Ольга Дудич	5	5,000		5
164	Т. Бутрей	1	5,000	1 АДД	25
242	Й. Чабан	5	9,000	16	
	Разом:	12	$ 20,000	1 АДД	
	ОКРУГА СИРАКЮЗИ-ЮТИКА				
121	В. Кобіто	10	$ 9,500		36
484	В. Запаранюк	2	2,000		10
	Разом:	12	$ 11,500		
	ОКРУГА ТОРОНТО (Канада)				
402	Анна Бурій	1	$ 5,000		
	Я. Бурій	2	7,000		8
408	І. Курман	1	1,000		3
441	Д. Заневич	1	2,000		5
442	С. Левицький	3	7,000		14
460	Р. Горнич	2	21,000		6
469	К. Чорномаз	2	2,000		4
	Разом:	12	$ 45,000		
	ОКРУГА ТРОЙ				
57	М. Савків	1	$ 1,000		9
	ОКРУГА ВІЛКС БЕРИ				
169	В. Стефурин	1	$ 1,000		3
	ОКРУГА ВІННІПЕҐ (Канада)				
444	Л. Вовк	3	$ 12,000		9
445	І. Геврик	11	11,000		25
497	М. Наконечний	1	5,000		1
	Д. Марцінюк	2	8,000	1 АДД	2
505	П. Волощук	1	1,000		1
	Разом:	18	$ 37,000	1 АДД	
	ОКРУГА ВУНСАКЕТ				
177	І. Лаба	2	$ 2,000		2
	ОКРУГА ЯНҐСТАВН				
230	П. Ліщак	5	$ 15.00	1 АДД	13
274	Олена Сенедяк	2	3,000		4
348	Марія Макар	2	7,000	1 АДД	6
	Разом:	9	$ 25,000	2 АДД	
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ				
11	Ю. Сціленний	1	$ 5,000	1 АДД	1
257	П. Сильчак	1	2,000		6
297	Ребека Шелестяк	2	2,000		3
368	Ю. Цеґельський	1	500		4
	Разом:	5	$ 9.500	1 АДД	

Степан Гавриш,
головний організатор

ТРИБУНА У. Н. СОЮЗУ

ЧЕРГОВІ „ДЕСЯТНИКИ" ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНОЇ ЧЛЕНСЬКОЇ КАМПАНІЇ УНС

Організаційний Відділ з приємністю подає у восьмому з ряду списку п'ять прізвищ нових „Десятників", які стали ними в вересні ц. р., а саме: Михайло Фединишин — секретар 155 Відділу в Перт Амбой, Н. Дж. — придбав 18 членів; Петро Ліщак — секретар 230-го Відділу в Янгставні, Огайо — придбав 13 членів; д-р Атанас Слюсарчук — секретар 174 Відділу в Детройті — придбав 12 членів; Теодор Кубарич — секретар 217 Відділу в Рочестері, Н. Й. — придбав 10 членів, проф. Іван Телюк — секретар 414 Відділу в Ню Гейвен, Конн. — придбав 10 членів.

Проголошуючи передконвенційну кампанію на 1977 рік, метою якої є придбати 5,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 10,000,000.00 долярів, Екзекутивний Комітет УНСоюзу схвалив, крім звичайних нагород і бонусів, також і ряд інших відзначень для всіх союзовців, які придбають в передконвенційному році перших десять нових членів. Всі нові „Десятники" автоматично стають членами „Клюбу Будівничих УНСоюзу" який існує вже понад 10 років.

„ДЕСЯТНИКИ" МІСЯЦЯ ВЕРЕСНЯ 1977 Р.

П. Ч.	Ім'я і прізвище	Ч. Відділу	Здобув членів
1	М. Фединишин	155	18
2	П. Ліщак	230	13
3	А. Слюсарчук	174	12
4	Т. Кубарич	217	10
5	І. Телюк	414	10

Петро Ліщак

Теодор Кубарич

Атанас Слюсарчук

Іван Телюк

(Михайло Фединишин не прислав знімки)

Монтреальська Округа відбула організаційні наради

У п'ятницю, 30-го вересня ц. р. о год. 8-ій вечора, відбулись організаційні наради членів Окружного Комітету Відділів УНСоюзу в Монтреалі. Участь в нарадах брали такі представники Відділів: 434 —п. А. Дольницький, 448 — п-і О. Плешкевич і п. М. Карпінський, 465 — п-і Т. Мороз і п. О. Дячишин, 471 — проф. М. Андрухів і п. Р. Стефанюк, 473 — панна В. Баніт і п. М. Височанський, 475 — п. П. Кірик.

Наради відкрила і ними провадила головна радна й голова Монтреальської округи Відділів УНС п-і Т. Мороз. Вона повідомила присутніх про відновлення Канадської Канцелярії в Торонті, керівником якої є п. Б. Зорич та про те, що він рівнож перейняв функцію „Чіф Ейджента" для союзових справ перед канадськими властями. Опісля, вона заподала виконання організаційного пляну в Монтреальській окрузі, а зокрема в поодиноких Відділах та просила секретарів і відділових урядовців включитись до активної організаційної співпраці у передконвенційному році УНС, щоби Монтреальська округа виконала намічений організаційний плян на Округу.

П-і Т. Мороз з приємністю підкреслила про організаційні успіхи у деяких Відділах за 9 місяців, за що належиться велике признання секретаркам, а саме: п-ні В. Баніт — 473 Відділ за 18 членів, п-і А. Дольницькій — 434 Відділ за 18 членів та, що її Відділ 465 збагатився 21 новими членами; п-і Д. Манило — 474 Відділ — 6 членів; п-і О. Плешкевич — 448 Відділ — 5 членів, проф. М. Андрухів — 471 Відділ — 2 члени й Отава — 492 Відділ — 3 члени. Найменші Відділи в Окрузі 431 в Сидней і 443 в Руан та 475 не приєднали ні одного члена в році та, що Відділи в Сидней і Руан віддалені від осередку Округи на кількасот миль вже від кількох років не проявляють жадної організаційної діяльности та, що Окружний Комітет не має з тими Відділами жадної комунікації.

Представники Відділів, головно секретарі прозвітували про стан активних членів по їхніх Відділах управнених до голосу.

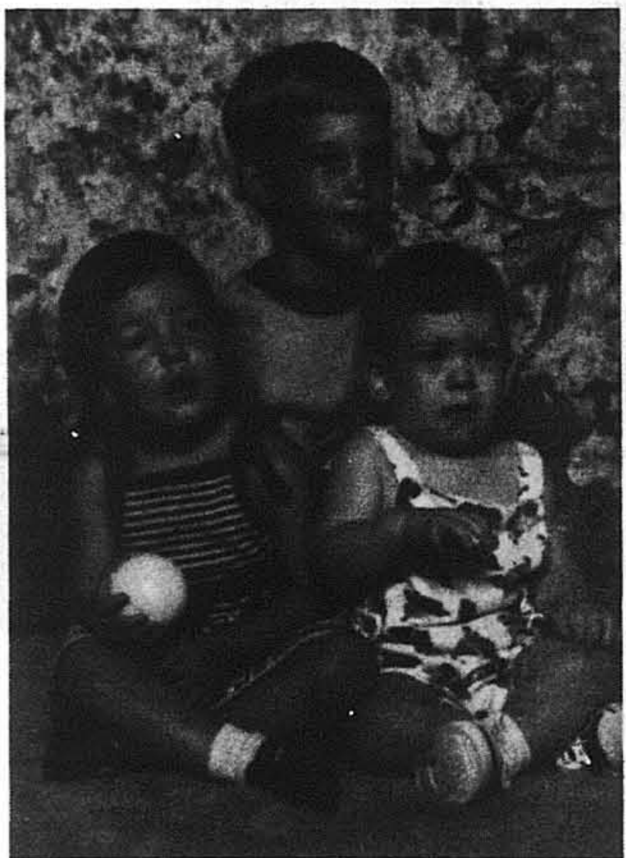
У дискусії брали участь: проф. М. Андрухів, п. А. Дольницький і п. М. Височанський говорили про конвенційних делеґатів; п. О. Дячишин — про збори по відділах; п. Р. Стефанюк про те, щоби давати вільний вибір членам у справі побору дивіденди; п. П. Кірик про організаційні трудноші; п-і Т. Мороз про можливості виконання організаційного пляну в поодиноких Відділах.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно - американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости, „Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, які — очевидно — ці фотознімки нам надіслано

Соня і Леся Форґач, доні Варвари та Альфреда Форґач, нові членки 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н. Й.

Рената, Джонатан і Джейсон Дицьо, діти Ігоря та Варвари Дицьо, нові члени 173-го Відділу УНСоюзу у Вілмінґтон, Дел. Вписала своїх внучат у члени УНСоюзу бабуня Іванна Дицьо.

Павлусь К. Мягкий, син Зенка і Наталки Мягких, новий член 484-го Відділу УНСоюзу в Ютиці, Н. Й.

Роман Хоманчук, син Романа і Віри Хоманчук, новий член 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н. Й. Роман є внуком секретаря цього Відділу Миколи і Наталії Хоманчук.

Таня Христіян Мисько, донечка Романа і Шарлейн Мисько, наймолодша членка 163-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії. Вписали внучку Таню в члени УНСоюзу дідо і бабуня Дмитро та Ольга Мисько.

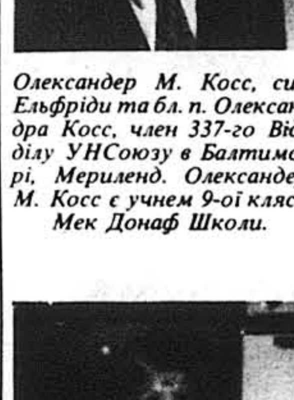
Аня Хоманчук, доня Романа і Віри Хоманчук, членка 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії. Аня є внучкою секретаря цього Відділу Миколи та Наталії Хоманчук.

Петруся Шеремета, доня Параскевії та Миколи Шеремети, членка 70-го Відділу УНСоюзу в Джерзі Сиmі. Петруся закінчила українську католицьку школу св. Петра і Павла в Джерзі Сиmі, потім середню школу Лінкольна і тепер є студенткою архітектури на Ратґерс університеті та стипендіянткою УНСоюзу. Петруся закінчила матурою Школу Українознавства, є членкою СУМА та разом з цілою родиною членкою 70-го Відділу УНСоюзу, в якому батько її є секретарем.

Христина Купревич на руках у матері Марії Купревич, доня Богуслава та Марії Купревич, це нова членка 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н. Й.

Олександер М. Косс, син Ельфріди та бл. п. Олександра Косс, член 337-го Відділу УНСоюзу в Балтиморі, Мериленд. Олександер М. Косс є учнем 9-ої кляси Мек Донаф Школи.

Катя Єлисавета Рудик, доня Василя та Інґеборґ Рудик, нова членка 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н. Й.

Богданна Ляриса Денисик, доня Богдана і Галі Денисик, нова членка 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н. Й.

Христина Сенич, доня Євгена та Сузанни Сенич, нова членка 375-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па. Вписали в члени УНСоюзу свою внучку Христину дідусь та бабуся Михайло і Катерина Сеничі.

Христина Люба Кувер, доня Люби та Григорія Кувер, нова членка 5-го Відділу УНСоюзу в Асторії, Н. Й.

Трейсі Анна Сенич, доня Євгена та Сузанни Сенич, нова членка 375-го Відділу УНСоюзу у Філядельфії, Па. Вписали маленьку внучку в члени УНСоюзу дідусь та бабуся Михайло і Катерина Сеничі.

Перші члени Клюбу „П'ятдесятників" у передконвенційному році

Михайло Ольшанський 51 Відділ, приєднав 52 члени

Іван Одежинський 153 Відділ, приєднав 65 членів

Даючи признання за заслужену організаційну працю відданих Союзових ентузіястів, УНСоюз ще 1961 року започаткував спеціяльні „Клюби" для союзовців, які на протязі календарного року приєднають десять, або більше нових членів. Союзовців за придбання десять нових членів зараховується до „Клюбу Будівничих УНСоюзу", а тих, які приєднають бодай двадцять п'ять, зараховується до почесного „Клюбу Заслужених Союзовців". Також при Союзі існує і „Клюб П'ятдесятників", себто тих союзовців, що придбають п'ятдесят або більше нових членів.

По місяць жовтень передконвенційного року двох відомих союзовців-організаторів вже стали членами Клюбу П'ятдесятників, а саме головний радний і довголітній організатор Метрополітальної Філядельфійської округи та голова 153-го, найбільшого союзового Відділу в Пенсильвенії Іван Одежинський, який приєднав вже 65 членів. Другим є колишній постійний організатор Метрополітальної Чікаґської округи, довголітній голова згаданої округи і секретар 51-го Відділу в Чікаго Михайло Ольшанський, який вже приєднав 52 члени.

Іван Одежинський вже більше як 25 років віддав своєї праці для УНСоюзу, доказом цього є те, що був основоположником 153 Відділу ім. Луки Мишуги в Філядельфії 1954 року. Відділ, якого він був довгі роки секретарем, а тепер є головою сьогодні нараховує понад 750 членів. Під сучасну пору цей Відділ, як вже було сказано, є найбільший числом членів в Пеннсильвеньському стейті. Секретарем того зразкового Відділу є інж. Іван Скіра. Також з ініціятиви Івана Одежинського 1965 рокі засновано при станиці Пласту в Філядельфії новий Відділ „216 Т-во Пласт", секретарем якого є інж. Богдан Одежинськи Цей Відділ сьогодні нараховує 280 членів. А 1968 року він був співорганізатором 32-го Відділу ім. Олега Ольжича-Кандиби в Філядельфії, секретарем якого є Михайло Хомин. Сьогодні цей Відділ нараховує понад 260 членів.

Михайло Ольшанський є також відомий союзовій громаді Чікаґо, як будівничий УНСоюзу і довголітній постійний організатор. Коли поглянути на статистику союзових організаторів, то там знаходимо дані, які нам говорять, що в роках 1964, 1965 і наступних Михайло Ольшанський приєднував для УНСоюзу по 115—120 членів річно. Він також від років належить до „Клюбу Заслужених Союзовців", що є доказом відданої праці для УНСоюзу.

Організаційний Відділ складає щирі ґратуляції першим членам почесного Клюбу „П'ятидесятників", а при тому заохочує і інших союзовців наслідувати панів Івана Одежинського і Михайла Ольшанського, тим самим збільшуючи число членів згаданого Клюбу. Згідно підрахунку нових членів за жовтень ц. р. кандидатами на наступних членів „Клюбу П'ятдесятників" є: пані Текля Мороз — секретарка 465-го Відділу в Ляшіні, Канада, вже має 45 членів, мґр Іван Геврик — голова Контрольної Комісії УНС і секретар 445-го Відділу в Вінніпезі, вже має 43 члени, Василь Кобіто — секретар 121-го Відділу в Ромі, Н. Й., вже має 43 члени і по 40 членів мають Теодор Дуда — секретар 163-гоВідділу в Філядельфії і Іван Петрунцьо — секретар 78-го Відділу в Майнерсвіллі, Па.

Новий Відділ УНС в Едмонтоні, Канада

Секретарка нового Відділу 482 в Едмонтоні Даня Михалик

Голова нового Відділу 482 в Едмонтоні Микола Фецуляк.

В серпні ц. р. головна радна і голова Монтреальської округи та секретарка 465 Відділу в Ляшіні пані Текля Мороз в порозумінні з Екзекутивним Комітетом УНСоюзу відвідала в організаційних справах Едмонтон в Західній Канаді. Прибувши туди, відбула зустріч з представниками 497 і 503 Відділ УНСоюзу, і їх поінформувала про загальні союзові справи, а відтак при допомозі п. Миколи Фецуляка і панни Дані Михалик заснувала новий Відділ з порядковим числом 482-им. Патроном Відділу основоположники обрали головного командира героїчної повстанської Армії УПА ген. Романа Шухевича Чупринку.

Головою новозаснованого Відділу основоположники обрали Миколу Фецуляка, секретаркою Даню Михалик, а касиром Орисю Тимочко. Контрольну комісію очолила як голова Галя Тимочко. До Управи Відділу ще обрано Соню Кріль і Мирона Фецуляка.

Членів основоположників до нового Відділу приступило 20, але Управа Відділу запевнила радну Теклю Мороз, що до кінця передконвенційного року членство в новому Відділі подвоїться.

Ділимося сумною вісткою з Членством Організації Українських Націоналістів, Членством Організацій Українського Націоналістичного Руху та з усією Українською Громадськістю, що в п'ятницю, 4-го листопада 1977 року, у вечірніх годинах, упокоївся в Бозі, на 60-му році життя, в шпиталі в Торонті, Канада

сл. п.

ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ

Голова Проводу Українських Націоналістів.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 12-го листопада 1977 року, з Української Православної Церкви-Пам'ятника в Бавнд Бруку, Н. Дж., ЗСА, о год. 9:30 ранку.

Похоронні відправи очолить Блаженніший Митрополит МСТИСЛАВ.

Закликаємо Членство і Прихильників Організації Українських Націоналістів і Українського Націоналістичного Руху, в сороковий День Смерти належно відзначити пам'ять Помершого Голови.

ПРОВІД УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ і БРАТНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

з глибоким смутком повідомляють Членство ОДВУ і Братні Організації та все Українське Громадянство, що 4-го листопада 1977 року, на 60-му році життя, відійшов у Вічність

сл. п.

Ред. ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ

Голова Проводу Українських Націоналістів.

Відійшов непохитний борець за волю України, учасник Визвольно-Революційної Боротьби в Другій світовій війні.

Хай духові вартості Його залишаться нам до наслідування, а чужа земля хай буде Йому легкою!

Пам'ять про Нього житиме вічно між нами.

•

В смутку хилимо свої голови і висловлюємо найглибше співчуття ВШановній Дружині, Доні, Синові, Внукові і Проводові Українських Націоналістів.

•

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ почнуться в суботу, 12-го листопада 1977 р., о год. 9:30 ранку в Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Центральна Управа
Організації Державного Відродження України

Повідомляємо, що на похорон

сл. п. Олега Штуля-Ждановича

в суботу, 12-го листопада 1977 року

точно, о год. 8-ій рано
від'їде автобус до Бавнд Бруку
від Народного Дому з Ню Йорку.

Зголошуватись у п. КУДЕЛІ, Українська Православна Кредитівка, 304 Схід 9-та вул. (Дім Пласту) або телеф. (212) 533-2980.

ЦУ ОДВУ

Замість квітів на могилу

бл. п. ОЛЕНИ ГУМЕННОЇ

Дорогої Приятельки нашої Покійної Мами —
50.00 долярів
на НТШ в Сарселі
складають

Юрій та Олесь ВОНТОРСЬКІ

У П'ЯТУ СУМНУ І ТАК БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого і ніколи Незабутнього
МУЖА, ТАТА і ДІДУСЯ

бл. п.

ПАВЛА МАРКА

будуть відслужені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

13-го листопада 1977 в Православній Церкві Всіх Святих при 206 Схід 11-та вул. в Ню Йорку, о год. 10-ій рано;

27-го листопада ц. р. в Католицькій Церкві Чесного Хреста в Асторії, о 11-ій год. ранку.

Родину, Приятелів і Знайомих просимо помолитися разом з нами в ці дні, за спокій Його душі.

Дружина ОКСАНА, ДІТИ і ВНУКИ

У глибокому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що дня 6-го листопада 1977 р., ненадійно, відійшов у Вічність, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК і ТАТО

бл. п.

Д-р АЛЕКСАДЕР СУШКІВ

на 66-му році життя.

ПАНАХИДИ будуть відправлені у вівторок і середу, 8-го і 9-го листопада 1977 р. у похоронному заведенні Литвин і Литвин, 801 Springfield Avenue, Irvington, N.J., **о год. 8-ій веч.**

ПОХОРОН в четвер, 10-го листопада 1977 р., з того ж похоронного заведення, о год. 10-ій ранку, до Церкви-Пам'ятника в Бавнд Бруку, Н. Дж., а опісля на цвинтарі св. Андрія, там же.

Горем опечалені:

дружина — ІРЕНА
донька — АЛЕКСАНДРА
та ближча і дальша Родина

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що дня 4-го листопада 1977 року, упокоїлася в Бозі

бл. п.

Д-р НЕОНІЛЯ ПЕЛЕХОВИЧ-ГАЙВОРОНСЬКА

дружина бл. п. Михайла Гайворонського.

ПАНАХИДИ — в понеділок і вівторок, 7-го і 8-го листопада 1977 року, о год. 8-ій веч. у Fox Funeral Home, 9807 Ascan Avenue, Forest Hills, Long Island.

ПОХОРОН у четвер, 10-го листопада 1977 р., зачнеться в год. 11-ій Службою Божою в церкві св. Марії, 9706-87th Street, Ozone Park, N.Y., **на цвинтар** St. John's Cemetery, Queens.

В глибокому смутку:

ЯРОСЛАВ ПЕЛЕХОВИЧ — брат
ЮЛІЯ ПЕЛЕХОВИЧ — братова
ІВАННА БОГДАННА РОБЕРТС — братанка з мужем і дітьми
Д-р ГАЛЯ БІЛЕНЬКА-ВРЕЦЬОНА
ДОРА БІЛЕНЬКА-РАК з родиною
СТЕФА АРТИМОВИЧ
ІГОР ГУМЕНЮК
МАРУСЯ ПЛЕШКЕВИЧ з родиною
ДОРА ПЛЕШКЕВИЧ з родиною
ОМЕЛЯН ПЛЕШКЕВИЧ з родиною
Д-р МАРІЯ ОВЧАРЕНКО

Дня 4-го листопада 1977 року упокоївся в Бозі

бл. п.

ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ

Покійний — визначний громадсько-політичний діяч, Голова Проводу Українських Націоналістів, літературознавець, публіцист і довголітній редактор найдавнішого в Европі українського часопису „Українське Слово", вірний і діяльний син Української Православної Церкви.

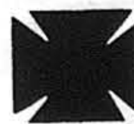
ПОХОРОН Спочилого відбудеться у суботу, 12-го листопада 1977 року на цвинтарі Церкви-Пам'ятника в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. Початок Архиєрейської Служби Божої о год. 9:30 ранку, Заупокійна Літія, прощання і поховання о год. 11:30 перед полуднем.

Просимо про молитви за душу невтомного Труженика та про присутність на останньому прощанні з Ним —

Митрополича Канцелярія
Української Православної Церкви в США

Союз Ветеранів Українського Резистансу

з глибоким смутком повідомляє Членство та Українське Громадянство, що 4-го листопада 1977 року, на 60-му році життя, відійшов у Вічність

св. п.

Сотник ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ

Голова Проводу Українських Націоналістів, учасник Визвольно-Революційної Боротьби в Другій світовій війні, довголітній редактор „Українського Слова" в Парижі, Франція.

•

Пам'ять про Нього житиме вічно між нами. Хилимо свої голови і висловлюємо найглибше співчуття ВШановній Дружині, Доні, Синові й Внукові.

•

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ в суботу, 12-го листопада 1977 року, о год. 9:30 ранку в Церкві-Пам'ятнику в Бавнд Бруку, Н. Дж., які очолить Первоієрарх УПЦеркви в ЗСА Блаженніший Владика МСТИСЛАВ.

Головна Команда

СВ. П. ОЛЕГ ШТУЛЬ-ЖДАНОВИЧ..

(Закінчення зі стор. 1-ї)

дипломом магістра в історії.

Як активний член Української Студентської Громади у Варшаві, бував часто в її проводі. Вже в студентських роках виявляв окреме зацікавлення журналістикою, а його стаття про 20-річчя Української Революції, надрукована в редагованому д-ром Д. Донцовим ,,Віснику'' в 1937-му році, здобула йому поважний розголос та запрошення до співробітництва в ряді українських публікацій.

Під час студій у Варшаві Олег Штуль познайомився з Євгеном Маланюком та Оленою Телігою, що дало йому нагоду включитись в середовище Олега Ольжича, а з цим і в працю Культурної референтури ПУН. По лінії цієї праці Олег Штуль займався, між іншим, редагуванням альманаху ,,Літаври'', який пізніше появився в Києві 50-тисячним тиражем та включав його статтю ,,Конспект історії України''.

Після вибуху Другої світової війни, Олег Штуль в рр. 1939—1941 передував у Кракові як референт культурних справ у тереновій Екзекутиві ОУН. До нього належав теж і перевишкіл кадрів ОУН, які приготовлялись до повороту в Україну. Він сам був призначений до Київської похідної групи ОУН і перебув з нею всі її успіхи і невдачі. Залишився між небагатьма живими учасниками тієї Групи.

На центрально-східних землях України Олег Штуль завідував референтурою культури в центральному керівництві ОУН і брав участь у відомих конференціях в Києві і Почаєві в 1942-му році.

В роках 1942-43 пробув у складі Володимирського інспекторату ОУН. На весну 1943-го року перейшов як делегат ОУН до штабу УПА під проводом отамана Тараса Бульби, в рядах якої перебував до листопада 1943-го року. В тому часі, разом з от. Т. Бульбою, був арештований німецьким гестапом і запроторений у відомий українським політв'язням концентраційний табір в Саксенгаузен.

Після закінчення війни, О. Штуль-Жданович перейшов повністю на працю в ОУН до видавничого сектора і за його редакцією появився ряд післявоєнних видань ОУН. В 1948-му році переїхав до Парижу на пост головного редактора ,,Українського Слова''. Працюючи в дуже невідрадних умовинах еміграційної дійсности, він з великою самопосв'ятою редагує понад 15 років цю газету. Кожний, хто читав цей часопис, відчував на ньому вплив Ждановича, зокрема його велике зацікавлення справами культури, процесами в Україні і життям української спільноти в діяспорі. ,,Українське Слово'' часто-густо виступало із закликом виміни думок в шуканні розв'язок пекучих питань сучасности, але завжди конструктивно будуючи, оформлюючи своїх читачів і український націоналістичний актив. Чи не одинокою насолодою в його житті невтомного журналіста за останнє десятиріччя були часті подорожі по різних країнах по один і другий бік океану. Він, бувало, часто нерадо вибирався в ці подорожі, але з кожної з них на сторінках ,,Українського Слова'' появлялися дуже цікаві репортажі, які вказували на бистрість думки автора і вміння аналізувати ситуації. Голова Проводу Українських Націоналістів, св. п. полк. Андрій Мельник, в 1962-му році призначив О. Штуль-Ждановича на пост голови підготовчої комісії У-го Великого Збору Українських Націоналістів. Приготовляючи цей Збір, Жданович відвідав ряд країн, провів дискусії з кадрами ОУН та УНРуху, взяв участь у спільній конференції в Торонті в 1963-му році, а напередодні Збору був делегатом голови ПУН на відкритті пам'ятника Т. Шевченкові у Вашінгтоні та учасником конференції, яка створила Координаційну Раду Ідеологічно Споріднених Націоналістичних Організацій (ІСНО). Недуга голови ПУН, полк. А. Мельника, наложила на О. Штуля-Ждановича важкий обов'язок відповідальности за успішне переведення У-го Великого Збору у липні 1964-го року. У висліді цього Збору переведено не тільки зміни в устрою і програмі ОУН, але й переформовано провід ОУН, в якому О. Штулеві-Ждановичеві судилось стати заступником хворого голови ПУН. З днем 1-го листопада, 1964-го року, він перебрав обов'язки голови ПУН. Умовини еміграційного життя далеко несприятливі для нормального розвитку дії політичних формацій. Неодна з них, зазнавши таких втрат як смерть провідника, попадала у важку кризу, а то й припиняла свою діяльність. Не диво, що українська спільнота з великою увагою слідкувала за тим, що станеться з ОУН після смерти полк. Мельника. Але ОУН здала свій іспит. Вона не то, що не розгубилася на тих перехрестях, але діяла як балянсуючий чинник в житті української спільноти, намагаючися вистерігатися всяких крайностей та сприймати події з такою настановою, яку диктують потреби цілого українського загалу. В тому заслуга також О. Штуля-Ждановича. Він спокійно і без розголосу та самореклями довів ОУН до УІ-го Великого Збору і склав звіт з виконаного ним і ПУН основного завдання зберегти ОУН і УНРух на твердих засадах правопорядку постійного служіння інтересам нації. Одобрення звіту О. Штуля-Ждановича на УІ-му Великому Зборі було повне і він здобув довір'я делеґатів, які віддали в його руки почесний, але й відповідальний обов'язок голови ПУН.

Св. п. Олег Штуль-Жданович осиротив дружину Катерину, дочку Антоніну Ірину і сина Данила Віктора.

Покійний від 1969-го року був членом Українського Народного Союзу.

У 20-річчя Капелі Бандуристок...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

різних сторін України і тоді ж записані й патріотично-повстанські пісні, — і багато з них увійшли до залізного репертуару Капелі Бандуристок: ,,Не хилися, берізонько", ,,Гей, поїхав мій миленький", ,,А у полі береза", ,,Брата сестра виряджала" та ін.

До ювілейного турне Капелі, яке має відбутися ще цього року, якщо докладуть рук і старань сумівські організатори, підготовано оновлений репертуар з творами таких композиторів, як Вериківський, Костенко, Шамо, Г. Майборода, М. Колеса, з еміграційних — Мирона Федорова. Заплянована і нова, 5-та платівка Дівочої Капелі Бандуристок при Осередку СУМА в Детройті з піснями й маршами М. Фоменка, В. Витвицького, О. Залеського, М. Федорова й ін. українських композиторів. Капеля бажає дати пісні для української закордонної молоді, для СУМ, Пласту, ОДУМ-у. Щодо ювілейного турне, то на запрошення Управи Капелі Бандуристок позитивно відгукнулась оперова солістка-зірка Галина Андреадіс. Вона співатиме сольо на тлі бандур і хору, а в дуетах — із Олею Денисенко. В найновішому репертуарі є такі твори: ,,Гаї шумлять" Тичини-Майбороди, ,,Ой, Дніпре" за Манастирським, ,,Чебреці" І. Шамо, ,,Лети, наша пісне" — до слів Л. Полтави з чудовою музикою жінки-композитора з України, з рідних сторін...

Бандура — дорогий інструмент. Дорогий і для серця, і, на жаль, для кишені: 500-600 дол. Допоміг справі Осередок СУМА в Детройті, який все ,,якось'' знаходить фонди, завдяки жертвенним і свідомим батькам. У Капелі переважають бандури системи Гната Хоткевича, з новими перестроювачами — удосконаленням майстрів бандур при Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, Олександра й Петра Гончаренків. Чудове мистецьке викінення, дзвінкий чистий звук інструменту — такі бандури п. Юхима Приймака у Детройті, найкращого сучасного майстра бандури у світі, який без огляду на поважний вік продовжує працювати. Може краще слово до цього: творити. Майстер Олександер Гончаренко заплянував новий, універсальний перемикач для переведення тональности бандури, що дасть нашому історичному інструментові нові, величезні технічні можливості.

Сучасний склад Капелі Бандуристок. Перший ряд (зліва): Ірина Футяк, Ольга Захарій, Анна Крижанівська, Христина Цар, Ірина Хрін, Надія Ститкевич, мист. керівник Петро Потапенко, Зеновія Брездень, Оксана Сіра, Наталія Харевич, Ліда Сіра, Катерина Ровенчук, Ольга Гвозд, заст. мист. керівника. Другий ряд: Ліда Лучинська, Ольга Федорів Стефанія Петращук, Надія Фабера, Ліда Врублєвська, Марія Ровенчук, Вара Сіра, Юлія Ковальчук, Олена Елис, Лілія Шиляк, Надія Парнел, Надія Дудун, Галина Труш, Валентина Биковець, Мирослава Брездень, Галина Кравченко. Третій ряд: Ольга Денисенко, Віра Куца, Анна Цар, Лорейн Цар, Ліліянна Югаш, Катерина Потапенко.

Маестро Петро Потапенко не має багато часу на власну, композиторську працю. Навіть свою літню відпустку скоротив на тиждень, щоб записувати від старших віком громадян давні пісні нашого народу, додатково попрацювати з окремими капелянками, доглянути всього великого господарства Капелі Бандуристок. І шкода, що різні справи тотально поглинають вільний від заробітку час, бо, наприклад, марш молоді ,,Ми ростем'' до слів Богдана Нижанківського, музика Петра Потапенка, виявляє обдарованого, оригінального композитора, та ще й для бандур із хором.

Тисячі людей в різних містах Америки й Канади вітали і ще будуть вітати дівочу Капелю Бандуристок з Детройту. Але добре було б організувати для неї европейське турне. Це був би вияв вдячности всієї української спільноти капелянкам, мистецькому керівникові, батькам та Осередкові СУМА в Детройті за мистецький. творчий подвиг — створення і розвиток молодечої української Капелі в Америці. На недавньому бенкеті й балю в авдиторії ,,Атена Гол'' біля Детройту, 25 вересня 1977 р., з нагоди 20-ліття праці Капелі Бандуристок була мова про таку европейську мандрівку. Слово треба обернути в діло.

Перебуваючи в постійному русі, між працею для прожиття і працею з Дівочою Капелею, маестро П. Потапенко все ще знаходить час для опрацювання нових пісень. Так, раніше він аранжував ,,Гетьте, думи'' Лесі Українки — народну пісню, сольо в якій співала Валентина Биковець, ,,Чи знаєш ти'' Р. Купчинського, солістка Галя Кравченко, а тепер аранжує стрілецькі й повстанські пісні для дівочого хору з бандурами, твори сучасних українських закордонних композиторів. Аранжує, бо мусить, адже майже ніхто не займається цією скрупульозною ,,марудною'' працею. Коли в 1958 р. після турне Капелі Бандуристів ім. Шевченка в Зах. Европі вона опинилася без обох диригентів — Г. Китастого і В. Божика - диригент Петро Потапенко виручив справу тим, що очолив ту репрезентаційну Капелю і впровадив новий репертуар: ,,Думу про Нечая'' Січинського, кантату Лисенка ,,Умер поет'' із сольом І. Зайферта й ін.

У 1978 р. українці на Заході будуть вшановувати й відзначити 60-ліття з часу проголошення віднови Української Держави у формі УНРеспубліки. В Америці, в Канаді, в Европі — всюди радісно вітали б спільний виступ Капелі Бандуристів ім. Т. Шевенка і Капелі Бандуристок, які обоє й ,,отаборилися'' у Детройті. Це було б непроминальне, незабутнє відзначення незабутньої Річниці.

Станеться так чи ні — Дівочій Капелі Бандуристок з її невтомним Маестром, за висловом Юрія Яновського, ,,світ відчинений, як двері''. Кожна українська громада буде без сумніву щиро вітати цей квіт України за далеким океаном.

Лети ж, наша пісне крилата!..

Загальні Збори Відділу УККА в Гартфорді

В неділю, 2-го жовтня ц.р. в приміщенні Українського Народного Дому, відбулися Загальні Збори Відділу УККА при участи представників організацій і платників Українського Народного Фонду.

Збори відкрив уступаючий голова д-р Теслюк Осип і привітавши учасників, подав порядок нарад, який одноголосно принято.

Збори проводила Президія в складі: Софія Радьо — голова, д-р Теодор Балко — заступник голови та Тиміш Мельник — секретар.

Звітність уступаючої Управи була властивою відбиткою важливої громадської установи, яка вже понад 25 років трудиться і працює для української визвольної справи.

Після звіту Контрольної комісії і Громадського суду відбулася коротка дискусія, а відтак на внесок голови Контрольної комісії Олександра Рудзінського уділено абсолюторію уступаючій Управі.

На внесок Номінаційної комісії обрано нову Управу, що її очолив молодий професіоналіст мгр Борис Крупа.

Управа Відділу УККА в Гартфорді на 1977/78 рр.: Мгр Борис Крупа — голова, о. Дмитро Мамчур — 1-ий заст. голови, Роман Заставський — 2-ий заст. голови і реф. зовн. зв'язків, Олег Кінах — секретар, Володимир Мерещак — референт УНФ-ду, Яким Заяць — скарбник, Тиміш Мельник — реф. імпрезовий, Петро Шагай — реф. преси; Голови молодечих організацій — референтура молоді, Іван Яриш — суспільна опіка, Яронім Логуш — архівар — хронікар, Яків Полюга — редакція ,,Вістей" Відділу УККА, д-р Осип Теслюк — дорадчий член, Стефан Піґан — правний дорадник, Анна Будас — вільний член.

Контрольна комісія: Олександер Рудзінський, Володимир Левський, Володимир Тесля.

Комісія зовнішніх зв'язків: Роман Заставський, Софія Радьо, Люба Кінах.

Громадський суд: Іван Селеман, Мирон, Зелез, Василь Ґрунтовський.

Комісія УНФ—ду: Володимир Мерещак, Софія Туркало, Ярослав Ткачук, Осип Гладун, Антін Наконечний.

Приємно вражає, коли бачимо на пості громадської установи молоду людину. Жалко лише, що їх так мало.

Знаючи амбітність молодого голови, віримо в переломовий стан праці Відділу УККА та дружню співпрацю з організаціями міста Гартфорду.

П.Ш.

МУЗИКОЗНАВЧІ ПРАЦІ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

чя від народження М. В. Микеші.

VI. Із питань музичної педагогіки. Наші шкільні співаники. Критичні зауваження у справі науки сольфеджіо і музичного диктату в муз. кола. Спроба критичного підходу до питань сольмізації та її реформи. Про потребу реформи сольмізації. Організація музичного виховання.

VII. Рецензії: Руске песні людове Галля, Концерт Бандуриста, Концерт на честь Шевченка, Концерт на честь М. Лисенка. Ювілейний концертна честь Шевченка, Попис учениць музичної школи в дівочім ліцеї в Перемишлі. З музичного життя. Фортепіянний вечір п. В. Божейко. З нашого музичного життя. Концерт челіста п. Б. Бережницького. Ювілейний концерт Тернопільського Бояна. Концерт Львівського Бояна. Концерт Божейко в Перемишлі. Концерт співацького товариства Сурма. Вечір пісень і оперних арій Марії Сокіл. З музичного руху в Коломиї. Свято Лисенка. Концерт Марії Сокіл у Національнім Музеї. Виступ хору Котка.

VIII. Фільгармонічний Концерт: В. Бердяєв і Любка Колесса. Сурма: Концерт старогалицьких пісень.

ТАРЗАН, Ч. 7849. Даліля розказує

Як сам Бачиш, Тарзане, я вибрала цю місцевість під свій військовий табір тому, що тут знаменитий природний камуфляж...

Чи ти, Даліле, єдиний військовий провідник цієї армії?

Заки ти, Тарзане, прибув до нас, я недовіряла нікому, ані не хотіла з ніким ділитись владою!

Очевидно, мої мотиви теж еґоїстичні... Я ніколи не думала, що для ведення війни в джунглях треба аж непересічних мужчин і зброї!